

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zensitne ponudbe, vsake besede K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 334.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 100% po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez posilne denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema je podpisane in zadostno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K

Poštnina plačana v gotovini.

Antanta, avstrijsko in koroško vprašanje.

Avstrijsko vprašanje v novem akutnem stadiju. — Antanta bi rada dovolila razdelitev Avstrije. — Češkoslovaška in Jugoslavija ne marata. — Junktim med Zapadno Ogrsko in Koroško. — Avstrija dobi Zapadno Ogrsko, ako se odpove Koroški do Drave? — Ako se Avstrija ujedinjuje z Nemčijo...

V Parizu, 1. marca.

Vaš izvešitelj — eu je pred enim mesecem odšel v Madrid. Naprosil me je, da prevzamem njegove posle jaz in da Vam od časa do časa poročam, kadar izvem v diplomatskih in političnih krogih stvari, ki bi Vašo javnost ugnele zanimati. Zato Vam pošiljam ta dopis, čegar vsebina bo gotovo vzbudila pozornost v jugoslovenski publikli.

Na dnevnem redu pariške konference je bilo, kakor je znano, med glavnimi točkami tudi avstrijsko vprašanje. Naglašalo se je prvotno, da je to vprašanje najbolj pereče, in da ga je treba rešiti čim najprej. Čim pa se je konferenca sestala, je bilo to vprašanje potisnjeno v ozadje in v oficijalnih komunikacijah se je o njem govorilo samo še tako mimogrede. Čemu? Antantni državniki so prišli do prepričanja, da to vprašanje ipak ni tako enostavno, kakor so ga predstavljali Avstrijci in njihovi zagovorniki. Kakor je bila antanta sprva pripravljena, da finančno podpre Avstrijo in jo reši propada, tako je zavzela napram avstrijskim zahtevam odklonilno stališče, čim se je uverila, da hoče Avstrijci izvesti iz antantnih žepov čim največ denarne podpore, da si gospodarski opomorelo in emancipirajo, večinoma samo v to svrhu, da bi potem, gospodarsko okrepljeni, tem lažje izvedli svoj končni cilj, to je, združitev z Nemčijo. Zdi se, da so antantni državniki pravočasno dobili v roke dokaze za neiskrenost in zahrbtnost avstrijske politike in njenih pravih ciljev. Zato so z največjo hladnokrvnostjo pokopali vse predloge, ki jih je stavil predsednik reparacijske komisije na Dunaju sir Gould za rešitev Avstrije. O kakšni finančni pomoči Avstrijci s strani antante torej ne more biti več govora. Avstrijsko vprašanje je vsled tega stopilo v nov akutni stadij.

Nad vsak dvom vzvišeno je, da Avstrija absolutno ne more eksistirati, ako ne dobi izdatne finančne pomoči od zunaj. Ta pomoč pa je izključena. Obstojata torej samo dve možnosti: razdelitev Avstrije ali pa njena priklonitev k Nemčiji.

V kolikor je mogoče presoditi, je v krogih antantnih odločilnih državnikov razpoloženje tako, da bi danes raje kakor jutri dovolili, da se enkrat za vselej napravi konec avstrijskemu vprašanju na radikalnejši način, to se pravi, da se Avstrija razkosa in razdeli. Toda pri tej rešitvi se pojavljajo, kakor paradokso se to tudi glasi, velike težave. Je sicer nekaj objekt razdelitve, ni pa pravega subjekta. Države namreč, ki prihajajo v prvi vrsti pri razdelitvi v poštev, niso nič posebno navdušene za ta projekt. To sta v prvi vrsti Češkoslovaška in Jugoslavija. Zato imata svoje tehtne razloge. Češkoslovaška ima že sedaj toliko tujerodnih elementov v sebi, da jih bo jedva mogla prebiti. A tudi Jugoslavija ni nič posebno oduševljena za to, da bi v kompaktno svojo narodno maso še sprejela milijonski nemški živelj, ki bi samo povečal notranje neenotnosti in bi tvoril nesporno glavno ognjišče najbesnejšega irendentizma.

Zato se lahko že sedaj trdi, da na kako razdelitev Avstrije v pravom smislu te besede ni misliti. Prav tako pa je tudi gotovo, da Avstrija v tej obliki, kakor je sedaj, tudi ne bo dolgo obstojala.

Sta dva problema, ki sta v zvezi z avstrijskim vprašanjem in ki jih je treba rešiti že v dozdrednem času. To je koroški problem in vprašanje Zapadne Ogrske. Med obema vprašanji je, kakor čudno se to zdi na prvi pogled, organska zveza. Kakor je znano, je avstrijska republika na podlagi narodnostnega principa zahtevala Zapadno Ogrsko za se, in to njeno stališče je odobrila pariška mirovna konferenca. Istočasno sta tudi Češkoslovaška in Jugoslavija prijavili svojo zahtevo, da se jim dovolijo koridor za teritorialno združitev obeh dežel, kateri koridor bi vodil preko Zapadne Ogrske, ki je sedaj vsled sklepa mirovne konference sporna točka med Avstrijo in Madžarsko. Češkoslovaška in Jugoslavija takrat svojih aspiracij glede koridora nista mogli uveljaviti. Dasi je mirovna konferenca

Zapadno Ogrsko, kakor rečeno, prisodila Avstrijci, vendar se Madžarska protivi to deželico izročiti avstrijski republiki. Vse torej kaže na to, da bo morala antanta poseči vmes in Madžarski zaklicati svoj »Quos ego! To pa bo antanta, vsaj kakor se sedaj čuje, storila samo pod gotovimi pogoji. Ti pogoji doslej sicer še niso znani, vzdržuje pa se v diplomatskih krogih govorica, da se bo na zahtevo Jugoslavije, pa tudi Češkoslovaške storil nekaj junktim med zapadno-ogrskim in koroškim vprašanjem.

Ne morem jamčiti za absolutno točnost, beležim samo informacijo, ki sem jo dobil na uglednem in po moji sodbi dokaj poučenem mestu — po mojih informacijah bi obstojal ta junktim v tem, da bi se združitev Zapadne Ogrske izvedla in izvršila, ako treba, tudi z nasilnimi sredstvi, toda samo pod pogojem, ako se Avstrija odneve koroškemu ozemlju južno od Drave.

Avstrija bi to tem lažje storila, ker je izid koroškega plebiscita še

vedno odprto vprašanje, o katerem bo morda že ta mesec, vsekakor pa meseca aprila ali maja, končnoveljavno odločevala še veleposlaniška konferenca. Da pa šanse v tej zadevi niso najugodnejše za Avstrijo, o tem so nemara prav dobro poučeni tudi avstrijski krmiljarji. Inače se namerava z antantne strani prenesti Avstrijo njeni usodi in naravnemu razvoju dogodkov. Ako bi potem Avstrija vendarle izvršila svoje ujedinjenje z Nemčijo, bi dobile sosedne države pooblastilo, da se na njene stroške okoristijo svobodno po svojih volji in po svojih željah. V tem slučaju bi Italija zasedla Bellak in zapadno Dravsko dolino s Tirolami. Jugoslavija vso koroško glasovalno cono A in B ter Štalersko gori do Wildona, Češkoslovaška pa razne važne točke na Nižje in Gornje-Avstrijskem.

Vse to je muzika, kakor vse kaže, že najbližnje bodočnosti.

—t

Univ. prof. dr. Rado Kušej:

Narodna cerkev.

Naše časopisje prinaša v novjšem času različna poročila o pokretu v prid narodni cerkvi na Češkem, pa tudi o gibanju med svečeništvom na Hrvaškem in v Dalmaciji, ki zasleduje isti smoter. Ljubljana se je nedavno razburjala vsled predavanja »narodnega svečenika« g. Miloševića in je bila deloma zanj, deloma proti njemu.

Oglejmo si stvar z zgodovinskega in pred vsem s pravnega stališča.

Že beseda cerkev znači, da gre za vero v smislu krščanstva, za kaj za organizacije drugih veroizpovedanih, n. pr. judovskega in muslimanskega, je ta naziv nerabljiv. Krščanska vera pa je namenjena že po besedah svojega ustanovitelja vsem rodovom, tedaj ne more biti narodna, ampak je brezpogojno mednarodna.

To velja za vse veje krščanskega veroizpovedanja, za protestantovsko in pravoslavno ravno tako kakor za katoliško. Vsaka vera se smatra za edino pravo in bi brez tega načela sploh prenehala biti vera. Zato pa ne more biti omejena na posameen narod ali pojedino državo, marveč mora vsaj po ideji obsegati celi svet. Govoriti o narodni cerkvi je na vsak način stvarno

zgrešeno, ker se pojma narodnost in vera nikdar ne moreta kriti.

Zgodovina cerkvenega prava nam poroča le o krajevnih cerkvenih organizacijah v mejah držav, ki na navzlic svojemu izjemnemu stališču niso nikdar izgubile zveze s celoto. Tako je bila cerkev v državi Frankov za časa Karolingov napram Rimu precej samostojna, kralj je imenoval škofo in dajal zakone tudi za zgolj cerkvene zadeve, a radi tega frankovska cerkev ni postala še narodna cerkev, saj so stali ravno Karolingi s papeži v najtesnejši zvezi in je proglasila državna sinoda v Aachen-u l. 802. od papeža Hadrijana Karlu Velikemu darovano zbirko cerkvenih zakonov kot obvezno za vso državo.

Okroglo osemsto let pozneje se na Francoskem zopet v čisto drugem smislu govori o posebni cerkvi, ecclesia Gallicana, in o galikanizmu, kolega osnovni zakon tvorijo štirje členi deklaracije francoske duhovščine iz l. 1682. z naslednjo vsebino: 1. Oblast papeža se ne razteza na državljansko in posvetno polje, kralj je v posvetnih zadevah od njega neodvisen. 2. Papeška oblast je na Francoskem omejena tudi v duhovskih zadevah v toliko, da velja tam občni cerkveni

zbor kot najvišji zakonodajni organ cerkve. 3. Papež je vezan na sklepe koncilijev in na običaje galikanske cerkve. 4. V verskih zadevah odloča papež, toda tako, da ostanejo njegovi odloki spremenljivi, ako jim ni pritrdila cerkev.

To je bilo v istini povsem izjemno stališče, ki ga je zavzelo francosko duhovništvo napram papežu, S ponosom so poudarjala cerkvena in državna oblastva svoje liberté de l'église Gallicane, kar jih pa ni oviralo, da so postopala proti Huguenotom še dosti krutejše, kakor najhujši papeški inkvizitorji na Španskem.

Tudi galikanska cerkev torej ne more veljati kot narodna francoska tvorba, ker je ostala verska vsebina in vse cerkveno pravo, ki ureja notranje cerkvene zadeve, v bistvu nespremenjeno slej kot prej v veljavi tudi na Francoskem. Galikanizem je posebna oblika odpora državne oblasti proti premoči papežev, s katero je soglašalo tudi francosko duhovništvo. Zveza s cerkvijo kot celoto pa po galikanizmu nikakor ni bila pretrgana, morda niti ne zrahljana.

Nalprej bi še anglikanska cerkev zaslužila označbo kot narodna cerkev, ker je bila vstvarjena s sodelovanjem parlamenta, ker je njena organizacija omejena na angleški imperij in ker ima vladar obenem tudi najvišjo cerkveno oblast v rokah. Toda znano je, da je vstvaril anglikansko cerkev kralj Henrik VIII. iz popolnoma zasebnih motivov in da je dobila svojo končno vsebino in ustavo šele po dolgih notranjih bojih. Glavni namen je bil, odstraniti vsako kompetenco papeža v cerkvenih zadevah v Angliji, a tudi ta se ni popolnoma posrečilo.

S temi zgodovinskimi pojavi novodobnega gibanja ne moremo in ri merjati, ker izhaja pred vsem iz cerkvenih krogov samih. Države so dandanes versko indiferentne in bi grešile proti načelu verske svobode, ako bi sploh kak verski pokret nopolirale. Oznanjevalci novih načel pa menda povdarjajo narodnost v veri le iz tega vzroka, da bi dokazali škodljiv vpliv Rima na naše narodno-politične razmere na nallažje razumljiv način. To jih pa nikakor ne opravičuje do trditve, da bo krščanska cerkev, recimo preustrojena po njih načelih in naukih, v resnici narodna in da vse druge cerkve v državi niso narodne ali da so morda celo državni sovražne.

Iz dejstva, da so zaprosili zastopniki »narodne cerkve« na Če-

Aleksander Dumas, sin 81 Kiparjeva pravda.

Roman.
(Konec.)

»Nič si ne drznem misliti, gotovo vem, da me ljubite in ne boste nikdar nobene druge ženske ljubili, drugače bi ne sedeli sedajle smrtnobledi pred menoj. Zakaj bi me tudi ne ljubili, ko vas tudi jaz ljubim!«

»Vi?«

»Da; so pač stvari, ki jih ni mogoče pozabiti!«

Pri tem mi je gledala naravnost v obraz. Moje misli so se vrtile v kolobarju.

»Zakaj ste me varali, ako ste me res ljubili?«

»Tega tudi jaz ne vem. Dolgačas mi je bilo, ali pa sem bila blazna.«

»Torej moški...«

»Kateri?«

»Ki ste se jim udajali?«

»Kaj vem še kaj o teh moških? Ali sem jih pogledala kdaj? Kako se imenujejo? Ne spominjam se jih! Bila sem pač blazna. Želela sem si nečesa novega, a moje srce je bilo samo zato. Čemu si me vzela za ženo? Postati bi morala tvoja metresa: rad bi me bil imel, in s tem dobro! Ali ti nisem predlagala tega? Ti si poznal svet bolje nego jaz in bi moral sprejeti mojo ponudbo. Nesreča je, da sem tvoja žena. Če bi imela moč, dala ti prostost, takoj stori to. Pri nas je ženska, kakršna sem jaz, vzrok za ločitev zakona. Kar je minilo, je minilo... Kje si bil od davi?«

»V St. Assise.«

»Tam mora biti sedaj lepo. Večkrat sem si želela s teboj tja. Ali greva?«

»Jako rad.«

»Ali res? Ah, preljubezniv si!«

je rekla in prišla bližje. »Kdaj? Jutri?«

»Da, vendar: pod enlru pogo-

jem!«

»Tam ostaneva.«

»Vedno, vedno? To bi bilo pre-

delogo! In zima pride! In — jaz —

nisem svobodna.«

»Vlačuga!«

Dvignil sem pesti nad njo.

Umaknila se je in si držala roke

pred obraz, pač iz strahu, da ga jej

ne popačim. Potem je sklonila glavo,

kakor da čaka na udarec in je rekla

z nežnim glasom:

»Ako me hočeš umoriti, me ni-

kari dolgo ne muči. Poslušaj me!«

Pogledala me je skozi prste,

razkrepčala pred obrazom.

»Tikaj me!« je začela iznova.

»Ali potuješ z menoj? No, od-

govori!«

»Ne!«

»Ali napraviti morava konec.

Potem umrieva skupaj!«

»Kako neumno! Za to sva ven-

dar še premlada. Čemu bi umrli, ko

se vendar ljubiva!« Pogled me, lena

sem! In ti tudi, kadar si dober. Um-

rijava lahko, kadar bova stara. Zakaj

jemlješ vse tako tragično? Ako bi

po teh dogodkih živila skupaj, bi

bilo neumno. Posmehovali bi se ti.

In tega ne maram, ker te poznam

kot spoštovanega in velikega umet-

nika. Ti veš, moja edina misel je

bila: Piščica deklica. Poznaš jo, to

mojstrsko delo! Toda pustiva to.

Jaz moram imeti okrog sebe raz-

košle, hrup in neumnosti. Pusti me

v mojem elementu, in vzemi, kar ti

morem dati. Preveč različna sva si.

Ti si kakor otrok, jaz pa sem propa-

lica. Ampak ljubim te in hočem biti

tvoja. Vem gotovo, da si mi tudi v

svojem sovraštvu ostal zvest. Ko

bi vedel, kako me osrečuje ta misel!

Tako leno je, imeti eno bitje popol-

na in nizkotna, toda ti me ljubiš. Postati hočem tvoja metresa. Poslušaj, kako hočem živeti. Ti ostaneš tukaj. Moraš ostati tu in živeti zopet umetnosti. Hočem to! Ničče ne zve, da si bil spet pri meni. Nikoli ne boš govoril o meni, ako storiš to, pa me boš psoval kakor nalmalopridnejšo vlačugo. Meni je vseeno. Ali me hočeš javno osramotiti in me tožiti? Zakon naju loči, sedaj nisva še. Ako hočeš, me lahko prisiliš, da se vrnem k tebi. A tega vendar ne storiš. Sam se vrneš domov, ne takol, pri tem me je obšla, in kadar se ti bo zahotelo, mi pišeš samo eno besedico: »Pridi!« — In jaz pohitim, kakor takrat iz Varšave, zastrta k tebi. Ničče me ne bo poznal, in tvoja sem, kolikor dolgo hočeš, en dan, eno noč, eno minuto, tvoja, vsa tvoja, tvoja stara lza. Tvoja stvar, tvoj pes. Ali hočeš? Jaz hočem!«

»Ti hočeš postati torej moja metresa, vkljub temu, da si moja žena!«

»Besede ne povedo ničesar,« je odgovorila.

»In kdaj naj se začne to novo življenje?«

»Kakor hitro hočeš.«

»Tako na mestu.«

»Ali me vzameš do jutri s se-

boj?«

»Čemu toliko okolišev?«

»Ti ostaneš tukaj?« je vprašala

ter hitro umaknila.

»Ko bi prišel kralj,« sem dejal,

kakor da sledim njenim mislim.

»Pravili so ti?... Nič ne da.

Sedaj, ko sem bogata, se tudi za to

ne brigam. Počakaj trenotek, da od-

slovim posle. Ampak ko se začne da-

niti, moraš oditi. Čakaj, pokličem

te.«

Čutil sem na svojih ustnicah

njene, ki so hkratu razžarjale in

hladile. Ujemale so se z njenim telo-

som brez duše.

»Ti si moj Bog,« je dejala in šla.

O sinu nobene besede. Sedel

sem kakor blazen par minut, potem

sem zaslišal, kako je dahnila:

»Pojdi!«

Vstopil sem v sobo, ki je bila s

svižo, vato in atlasom vsa opažena

in je kot leča dušila vzroke ljubezni.

Lunin žarek je padal sem od balkona

in mi je kazal za zavesami kraso-

tko, iztegačo roke proti meni. —

Kakšna metresa, kakšna znanost in

umetnost ljubezni! Kakšna ženska,

rojena, da napravi iz kralja norca

in uniči državo!

»Kam našo pravoslavno cerkev, naj im pošlje nekaj biskupov, da se omo- goči njih organizacija, bi sledilo, da gre v prvi vrsti za ločitev od Rima. Ta bi bila enostavno dosežena s prestopom v pravoslavlje. Toda s tem narodnim svetnikom ne bi bilo nič pomagano, ker bi pravoslavna cerkev vse oženjene duhovnike mora- la odpustiti iz službe in bi tedaj stali na cesti. Po predpisih pravo- slavne cerkve tvori posvečenje ravo- tako zakonski zadržek kakor po katoliškem cerkvenem pravu. Za- konski stan v obče ne ovira posveče- nja, za to se vsak pravoslavni teo- olog poroči še predno postane sve- čenik. Zakon, ki ga sklene že po- svečen duhovnik, je neveljaven tudi v pravoslavni cerkvi.

Iz tega razloga bodo reformirani duhovniki na Češkem pač zastoni čakali na dohod pravoslavnega bi- skupa.

Narodna cerkev se ne nahaja v rožnatem položaju. Za notranjo kon- solidacijo bi rabila neobhodno svo- jega škofa, a tega nima, če prestopi kateri izmed sedanjih škofov v njeno vrsto. Ako si izvolijo škofa sami, ne bo s tem nič pomagano, ker mora biti posvečen po drugem škofu. Morda pridejo nizozemski Janzenisti, kakor svoj čas Starokatolikom, tudi njim na pomoč, gotovo pa to ni in bi se najbrže zgodilo le pod pogojem, da se združijo z njih cerkvijo. S tem bi pa bila narodna cerkev že tudi pokopana, ker bi ne zaslužila več tega imena in bi zgubila zaslom- bo v ljudstvu.

Bolgarska na novih potih.

Rimska »Idea Nazionale« priob- čuje iz Sofie zanimiv dopis o sedaj- njih političnih razmerah v Bolgariji. Glavni problem bolgarske notranje politike je boljševizem, ker podpira Rusija bolgarske boljševike s propa- gando in denarjem. Bolgarska vlada vzdržuje v Sofiji boljševiški list »Ra- botničeskaja Misl« — ki je v naši kraljevini prepovedan — dočim Stambulijski ne upa odprto nastopiti proti boljševikom. Bolgari govorijo splošno, da nihče ne razume smeri zunanje politike, ki jo vodi Stambu- lijski. Za to raste med kmeti upliv njegovega nasprotnika Dragileva. V Bolgariji sta dve glavni struji: kon- servativni monarhisti, ki hrepenijo po revanšu ter demokrati in liberalci, ki iščejo novo modernó orijentacijo. Prve je ojuočil povratek Konstan- tina na Grško, druge pa možnost revizije sevske mirovne pogodbe. Demokrati in liberalci so priprav- leni, da se popolnoma odrečejo aspi- racijam na Makedonijo, za kar bi pa radi nadomestitev v Dobrudži in

Traciji. Iz tega sledi želja po zbliža- nju Bolgarije z Jugoslavijo. Tudi ob- stoji struja intelektualcev, ki pa je še majhna in ki dela na to, da bi se bolgarski jezik približal ali pa zed- nil s srbsko-hrvatskim. V zadnjem času sta na delu Oešov in Danev, ki hočeta ustvariti čisto slovansko stranko, ki bi popolnoma prekinila s politiko bivšega Ferdinanda. Posam- ni politiki govorijo že javno o po- trebi bolgarsko-jugoslovenske zve- ze, drugi pa zopet mislijo, da so tej zvezi na poti dinastični razlogi. Kralj Boris je predal vso politiko Stambulijskemu. Kralj hodi raje na lov in na izlete. Zato se misli, da mu ni mnogo do prestola ter da bi se zadovoljil s primerno apanažo in naselil kje v Angliji ali Švici. — Ko- likor so nam znane politične raz- mere v Bolgariji iz direktnega vira, je treba priznati, da je poročilo Ita- lijskega dopisnika dokaj objektiv- no in odgovarja dejanskemu polo- žaju.

Mirovna ali vojna konferenca?

»Mi smo pripravljene na vse!« Tako je odgovoril Lloyd George s primernim poudarkom zastopniku Agence Havas pretekli teden, ko ga je vprašal, kaj misli glede Nemčije, ali se ukloni na londonski konferenci ali ne. Na vse so bili pripravljene že pred konferenco Angleži in Franco- zi, kajti Nemci so bili zadosti jasno povedali, da ne pridejo z upokojeni- mi hrbi v London. Angleži in Fran- cozi, katerih niti za trenotek ne za- pustijo čutstvo zmage, so izdali dik- tat Nemcem, da imajo priti v Lon- don, kjer se končno dožene repara- cijsko vprašanje, tako seveda, ka- kor hočejo zavezniki. Tu pa se je pojavil prav odločno nemški upor. Nemci so prišli, ali ne na diktat, marveč so dali razumeti, da pridejo kot povabljeni in tam predložijo na- pram zavezniškim zahtevam svoje sklepe, katerih se hočejo držati. Kakor so napovedovali, tako so stor- ili. Lloyd George je bil silno raz- jarjen, in ko je Simons zaključil svoja izvajanja, je očital Nemcem, da ne kažejo nikakega pravega raz- umevanja dejanskega položaja, vstal je in burno vzkliknil: Zaključimo sejo, ker končno bi morali še mi kaj plačati! Nemški delegatje pa se niso nič ustrašili mogočnih angleških in francoskih državnikov, marveč so vztrajali pri svojih predlogih, izjav- ljaajo odločno: toliko damo, več pa ne moremo! Na nemško vztrajanje

je sledil ultimatum. Tudi ultimata se Nemci ne strašijo.

Bilejo se odločili boji med Fran- cozi in Nemci. Tam na bojišču je zmagala Francija v družbi s svojimi zavezniki. Trdo se je upirala Nem- čija, strašno škodo je napravila francoski zemlji, končno je morala zapustiti bojišče kot premaganka. Velikansko slavo je vladalo na Fran- coskem zaradi zmage nad Nemčijo, nepopisna je bila radost. Ali le pre- kmalu je prišlo spoznanje, da je bila Nemčija na krvavem bojišču res pre- magana, toda treba še nove fran- coske zmage, to je gospodarske, po- tem šele bo Nemčija stala pred po- nosno Francijo prekrizanih rok kot ponižna premaganka. In tako se bje sedaj na londonski konferenci velika gospodarska bitka med Nemčijo in Francijo. Francoske operacije zasle- dujejo cilj, da se reducira vitalna moč Nemčije na minimum. Francija hoče premagati Nemčijo tako, da preide Ludendorffom, ki zopet dvi- gajo glave, vsaka bojna misel za vselej. Do leta 1870. je bila Francija velika in močna, ali od takrat dalje je narastala Nemčija, in Francija čuti in dobro ve, da je bil voljni udarec Nemčiji sicer grozen, ali sila Nem- čije ni bila strta tako, kakor so si morda v času vojne domislili Fran- cozi. Odložen je meč in topovi mol- če, vrši se pa konferenčna vojna, v katero so vstopili Nemci prav no- gumno. Izgubili so svoje kolonije, odvzeto jim je vojno in trgovsko brodogradnjo, pregnani so s svetovnega trga, sedaj jim hoče zadati Francija sunek, ki bi jih treščil v ozadije za dolgo dobo, plačevali bi in plačevali, štedili in štedili za Francoze, da bi se mogli ti ojačiti in ostati silni na- pram Nemcem. Francija čuti, da se- daj bje trenotek, ali lej naraste iz krvave vojne lepa bodočnost ali pa podleže prvič Nemčiji, ki bi se ču- tila dvignjeno iz sedanjega zajetja, kakor hitro bi lej londonska konfe- renca kaj popustila. Bila bi prva zmagala, in Nemčija bi kopnela po novih zmagah in po koncu Francije. Francosko časopisje je ogorčeno, pa tudi angleško nima nobene besede v prilog Nemcem. Angleški listi pra- vijo: Kaj vendar mislijo Nemci? Ali upajo morda na razdor med zavez- niki? Motijo se. Dilema je: ali spre- mejo nemški delegatje reparacijske pogoje ali pa prekorači maršal Poch Ren in prične svoj pohod proti Ber- linu. Nihče pa ne ve, kam bi privedel ta pohod, morda bi sledilo porušenje vse Evrope. Situacija je skrajno tež- ka, in letošnji marec utegne biti pri- četek velikih zapletljivosti. Mirovna konferenca se izpreminja v vojno svet. Napravljeni so novi vojni načrti. Nemčija stoji in se noče pre- makniti, ozirajoč se tja proti Ame- riki. Iz Zedinjenih držav je bila pri- hitela sila, ki je spravila Nemčijo z bojnih polj. Te države so precei

razočarane po izidu svetovne vojne, nov predsednik nastopa svoje mesto prav te dni, ko stoji Nemci v Lon- donu pred Angleži in Francozi. Iz Amerike je prišla nemška nesreča, morda pride od tam nemška sreča.

Napeti so ti trenotki, teža položaja je ogromna, slutijo se dogodki, ki pre- vržejo mirovno konferenco. Kdo bo zmagal v Londonu: ali zavezniški ali — Nemci? K.

Politične vesti.

Sarajevu vsled transp. težko zelo dra- go. Na koncu pravi, da Bosna in Herce- govina svojemu naravnemu bogastvu, ki je znano že iz dobe rimskih impera- torjev, ne more zadostiti svojim potre- bam, ampak mora celo uvažati moko od drugod. Poljedelstvo je po vojni zadostno padlo. Magrini svetuje ureditev debrat komunikacij, brez katerih ne bo blago nikdar cenejše.

== Italijanski parlament o kralju Nikiti. V seji 1. t. m. je naznanil min. predsednik Giolitti smrt bivšega čmo- gorskega kralja Nikite, očeta kraljice Jelene, rekoč, da se bo zgodovina vedno s spoštovanjem spominjala kra- lja, ki se je od svoje mladosti dalje hrabro boril za neodvisnost svoje de- žele proti turški invaziji in jo je tudi obvaroval pred tem gospodstvom. Zbornični predsednik Nicola je dodal še nekaj fraz, izvaljač, da črnogorski narod zasluži boljšo usodo, in zaključil skupno z Giolittijem s sožaljem čer, italijanski kraljici. V znak žalovanja je bila seja seja zaključena. Zelo na krat- ko je opravil Italijanski parlament spom- in na Nikito, ki je bil pred časom še silno važna opera za Italijansko strem- lenje na Balkanu.

== Angleško časopisje o razkro- ju Nikiti. Povodom smrti kralja Nikite, pišejo »Times« med drugim: Če bi kralj Nikita umrl prej, bi ne bilo treba biografom zabeležiti njegovega nesla- vnega odhoda iz Črne gore. Vodstvo Ve- like Srbije, za katero je deloval preko pol stoletja, ni pripadlo njemu. Kralj Nikita je bil arendnjevski monarh in de- spot, dober vojak, vajen planinske voje proti Turkom. Njegove pesmi so slu- žile kot propaganda za črnogorske aspiracije v borbi proti Turkom. Zna- na je njegova hrabrost v vojnih letih 1861—1875 in 1876—1877. Bil je obože- vatelj Rusije in je živel v dobrih odno- šajih z Avstrijo. Uvedel je moderne ide- je v svojem narodu, odpravil feudalne odnose iz izvedel ureditev zakonov, uredil sistem vzgoje, zgradil ceste in malo železnice. L. 1905 je dal nastavo, ki je prekinila patriarhalne odnose in takrat je izgubil popularnost pri vseh. L. 1912 je zopet pridobil to popular- nost. V evropski vojni je prišel izgub- ljati vero v končno zmago in se je spo- razumel z Avstrijo, ko pa se pokazalo, da se bo vojna končala z zmago zavez- nikov, sta bila on in njegova dinastija že diskreditirana v očeh Srbov ter ga je skupščina v Podgorici l. 1918 odstavila s prestola kot oviro ujedinenju Jugo- slavije. V izgnanstvu je zamenjaval pri- kažoval povratka v domovino, podpiral ga je Italijanski kralj, nedavno pa je prejel tudi pokojnino, ki mu jo je določila beograjska vlada. — »Daily Telegraph« piše, da je bilo vladanje kralja Nikite modro in da je Črna go- ra napredovala pod njim.

== Češkoslovaška in Italija. »Rije- čnik« poroča iz Pariza, da so pogajanja med Češkoslovaško in Italijo nalezla na velike težkoče. Italija zahteva od Češkoslovaške enake ugodnosti, kakor jih je priznala češkoslovaška vlada Franciji.

== Nemški parlament sprejel novi vojni zakon. Nemški parlament je spre- jel novi vojni zakon, ki vsebuje odpravo vojaške dolžnosti. Nemško vojsko tv- rijo le prostovoljci, ki jih skupno s ča- stniki ne sme biti več kakor 100.000.

== Mirovno stanje ameriške vojske. »Riječnik« poroča iz Washingtona, da je vojni odbor ameriškega senata predla- gal, naj znaša mirovno stanje ameri- ške vojske 175.000 mož na kopnem, 120.000 mornarjev in 24.000 mož zrak- plovnega oddelka.

== Nov boljševiški strokovni dnev- nik v Rusiji. Generalna zveza ruških strokovnih organizacij bo izdajala dnevnik »Trud« (Delo). List bo imel nalogo, da širi med delavstvom spozna- vanje komunistične organizacije, var- etvo materialnih in moralnih intere- sov delavstva ter bo prinašal speciel- no delavstva poročila.

== Protiboljševiške čete v Sibiriji. Londonsko časopisje potrjuje vesti, da so protiboljševiške čete generala Un- gern - Sternberga zavzele Urgu in da ogrožajo mesto Majmakin.

== Iz nemške komunistične stranke so izstopili glavni voditelji Daunig, Klara Zetkin, Brass, Adolf Hoffmann in Levin, ki so izjavili, da ne morejo biti več odgovorni za moskovsko po- litiko.

== Angleži oborožujejo trgovske parnike. Iz Hamburga poročajo, da je v tamkajšnje pristanišče doplul angle- škí parnik »Oranie River«, ki je izkra- cal koruzo. Na krovu parnika je bil 10,5 cm top. Tudi iz drugih pristanišč poročajo, da so angleški parniki obo- roženi s topovi.

Telefonska in brzojavna poročila.

HARDING AMERIŠKEMU NARODU

—d Washington, 4. marca. Pred- sednik Harding je ob nastopu pred- sedniškega mesta izdal spomenico na ameriški narod, kjer uvodoma poudarja, da je pri vseh škodah, ki jih je zapustila velika vojna, Ame- rika ostala nedotaknjena in v posesti

svoje civilizacije. Svoboda v mejah zakona in civilizacija sta nerazdru- ljivi. Pokazalo se je, da je jamstvo za to vladni sistem, ki so ga usta- rili očete sedanjih Amerikancev. Materijalni in duševni napredek na- še republike, veli spomenica dalje, dokazuje moč podredovane poli-

tike nevmešavanja v zadeve drugih držav. V zaupanju na našo sposob- nost, določiti si sami svojo usodo, se nočemo udeleževati pri ustvarjanju usode drugih narodov. Nočemo pre- vzeti nobene odgovornosti kot ono, ki jo nam prepisujeta naša vest in naša sodba v posameznih primerih. Naše oči ne bodo nikoli prezele razvijajočega se ogrožavanja, nikoli ne bodo naša ušesa preslišala klic civilizacije. Slušali bomo klic člo- veškega srca po dobrem sosedstvu, bratstvu in sodelovanju. Gostili bomo prijatelje in ne sovražnja. Toda Amerika, naša Amerika, ki je zra- gena na podlagi, ki so jo ustvarili očete, ne more biti član stalnih vo- jaških zvez. Ne moremo prevzeti političnih dolžnosti in gospodarskih obveznosti, ki bi naše odločitve pod- vrgle drugi avtoriteti kot naši. Pričan sem, da naš narod tega ne bo napačno razumel in da svet tega ne bo napačno tolmačil. Ne namerava- mo zapreti stez, ki vodijo do tesnih odnošajev. Gostiti hočemo medse- bojni sporazum. Doprinesiti hočemo k temu, da se bodo priprave za na- padalne vojne osovražile, da bodo vlade in narodi, ki se bodo priprav- liali na vojne, morali dokazati pra- vico svoje stvari, ali pa veljati pred svetom malih in velikih za zločince. Doprinesiti hočemo k temu, da se najde pot, ki pelje k razorožitvi in olajša izdatke za vojske in morna- rice. Sprejeti hočemo predloge, ki peljejo k miru in k poravnavi po razsodiščih. Z veseljem bomo poma- gali vsakemu napredku, ki stremi za tem, omiliti zakone mednarodnih od- nošajev. Pomagati hočemo ustano- viti svetovno razsodišče, ki bo odlo- čalo o onih vprašanjih, ki jih bodo predložili narodi. Z veseljem smo pripravljene, iskati načrte, ki bodo določili novo naziranje o pravici in pravičnosti in ustvarili sovražstvo proti vojni. Toda vse to se mora iz- vršiti v okviru naše nacionalne su- verenitete.

LLOYD GEORGE PROTI NEM- ČIJU.

—d London, 3. marca. Lloyd George je v svojem govoru izvajal med drugim: Francija mora letos od- meniti 12 milijard za obnovo opusto- šenih pokrajin. Velika svota je po- trebna za pokojnike. Ker je važno, da se doseže sporazum, bi bilo ab- solutno potrebno, da se nemška jav- nost natančno pouči o kakovosti in o obsegu opustošenja, ki so ga za- krivila nemške armade. — Da bi po- kazal velikost opustošenja, naveda številke glede uničenih industrijskih naprav, glede uničenja občin, želez- nic in obdelanega sveta. K temu pri- pominja, da se je povzročilo never- jetno mnogo škoda zato, da bi se uničili najvažnejši produktivni kraji Francije in Belgije, tako da ne bi mo- gli po vojni tekmovali z nemško in- dustrijo. Temu nasproti pa hiše v Nemčiji, z nebitvenimi izjemami na Vzhodnem Pruskem, niso trpele no- bene škode in nemške tvornice so se iz- izda de po koncu vojne mogle po- svetiti fabrikaciji. Navzlic tej škodi Nemčija ne ponuja niti četrtino vse- te, zahtevane za reparacijo. Ako bi bila nemška vlada prišla semkaj s predlozi ali z odkritosrčno željo, iz- polniti svoje obveznosti, potem bi jih bili proučili z največjo potrepi- ljivostjo in pozornostjo, tako na osta- la ob takih divergencah atmosfera nesporazumnosti in nezaupanja tra- na in to je usodno za mir, katerega potrebuje svet, da bi mogel zopet normalno živeti. Stavljani nam pre- dlogi so žalitev in hujskanje, ki ogroža mir v Evropi. Zavezniki so se po- svetovali o položaju v splošnem in jaz sem pooblaščen, v njih imenu po- dati tole izjavo: Versalski mir je bil pred malo manj kakor dvema le- toma podpisan. Nemška vlada ga i- kršila že večkrat. Ni se izvedla iz- ročitev zločincev, ki so se pregre- šili proti vojnim zakonom, ni se iz- vedla razorožitev in izplačanje 20 milijard zlatih mark v denarju ali pa v prirodnih dajatvah. Zavezniki niso brutalno zahtevali, da se izpolnijo njih zahteve doslovno. Dovolili so rok, da izpremenili so celo značaj svojih zahtev, toda vselej se jim je nemška vlada umaknila. Navzlic po- godbi in v Spaji prevzeti obveznosti so vojni zločinci niso izročili, čeprav je imela nemška vlada obtožbeni material že v rokah. Po vsej državi so se mogle ustvariti vojaške for- macije in se mogle oborožiti z oro- žjem, ki bi se bilo moralo oddati. Pre- verjeni, da nemška vlada ni izvršila svojih obveznosti, marveč da se jim je nalašč očitala, so sklenili zavez- niki, da izvršijo potrebne ukrepe.

»UBOJA« NEMČIJA.

—d Berlin, 4. marca. Pod vod- stvom državnega kancelarja se je danes popoldne vršila konferenca strokovnjakov o gospodarskih posle- dicah prisilnih odredb, ki bi jih skle- nila londonska konferenca. Vsi na- vzoči so bili mnenja, da bi te odredbe

Triindvajset let! — Proti meni je zaspala, mirna kakor otrok.

Ako bi živel ta vrag še en dan, bi bil napravil iz mene lopov!

XXVII.

Vstaf sem in šel v damsko sobo po nož, ki se je pred dvema urama igrala z njim. Nato sem se zopet vr- nil in sem legel k njej na desno. Di- hala je rahlo in enakomerno s sme- hlajem okoli ustnic. Nikdar ni bila lepša. Trenotek sem jo gledal. — Ura je bila dve. — Nalaho sem se dotaknil njene rame. Zožila je ne- vede ustnice, kakor da hoče poljub- ljati.

»Ali me ljubiš?« sem vprašal.

»Da.« je dihnila, kakor v snu. To naj bo njena poslednja beseda. Ho- tel sem, da govori meni zadnjo be- sedo ljubezni.

Položil sem svojo levo roko na njeno čelo, potisnil glavo nazaj in sem jej porinil s polno močjo svoje desnice nož pod levim nadrljem v prsi. Po sunku se je dvignila, vzdih- nila in se takoj zgrudila nazaj. Sko- čil sem pokonci in sem poslušal. Nič več ni dihala. Iz rane se je pocedilo samo par kapljic krvi.

Ostavlil sem hotel in sem kakor blazen taval po ulicah.

Ko se je začelo daniti, sem se javil policiji.

30. junija 18...

mele najhulše posledice za gospodarsko življenje Nemčije, vendar pa vlada vsled tega ne more izpremeniti svojega stališča, da odkloni podpis obveznosti, ki jih Nemčija ne more izpolniti.

ROMUNSKA ZAPRLA SVOJE MEJE

—d Budimpešta, 4. marca. Kakor javlja »Az Est«, je romunska vlada odredila, da se za nedoločen čas zapre meja proti Madžarski. Romunski generalni konzulat v Budimpešti je že večeraj ukinil izdajanje potnih listov. O vzroku te odredbe ni ničesar znane.

O ZAPADNI OGRSKI

—d Pariz, 4. marca. Poslaniška konferenca je z ozirom na pogajanja med Avstrijo in Madžarsko o Zapadni Ogrski sklenila važno odločitev. Sklep poslaniške konference poudarja, da morajo meje med Avstrijo in Madžarsko v celoti ostati take, kakor so določene v st. germanski in trianonski mirovni pogodbi. Stvar obeh držav pa je, v medsebojnem porazumu na podlagi pogajanj do-

ločiti gotove izpremembe v meji, ako bo to po krajevnih razmerah potrebno.

MASARYKOVO ZDRAVJE

—d Praga, 4. marca. Nasproti vestem o zdravstvenem stanju predsednika Masaryka izjavlja češkoslovski tiskovni urad, da se je zdravstveno stanje predsednika znatno izboljšalo.

PLEBISCIT V GORENJI SLEZIJI

—d Berlin, 4. marca. Kakor javlja iz Opol, bo medzvezna komisija zaradi mirne izvedbe ljudskega glasovanja v Gorenji Sleziji prihodnje dni proglasila obsedno stanje za glasovalno ozemlje.

STAVKE

—d Budimpešta, 4. marca. Stavci so se davi zopet vrnili k delu.

—d Luksenburg, 4. marca. Splošna stavka se je pričela. Mesto je brez luči. Najbrže bo stavka razširila tudi na železnice.

—d Budimpešta, 4. marca. Med izdelatelji listov in stavci se je dosegel sporazum. Delo se je davi zopet pričelo.

Iz naše kraljevine.

— Sokolstvo in regent. Pripravljalni odbor za sokolski zlet v Osljeju na Vidov dan 1. l. je sklenil povabiti še posebej prestolonaslednika regenta Aleksandra, da se udeleži tega zleta.

— Organizacija naselencev v južni Srbiji. Naselenci v južni kraljini naše države so se organizirali v agrarnih združenjih, preko katerih nabavljajo skupno vse potrebščine za življenje v svojih novih domovih. Tako je sedaj skupniška agrarna zveza poslala svojega podpredsednika v Volvodino in Hrvaško, da nakupi potrebno živino, gospodarsko orodje in seme. Doslej je v južni Srbiji okoli 200.000 naselencev.

— Kredit za zgradbo novih cest in mostov. Ministrski svet je odobril potreben kredit ministrstvu za javna dela v svrhu zgraditve novih cest in mostov v naši državi.

— Proti premetitvi železniške uprave iz Osljeja. Oslješka trgovinska zbornica je poslala ministrstvu za promet prošnjo, naj se železniška prometna uprava, ki se sedaj nahaja v Osljeju, ne premeti v Vinkovce.

— Nov načelnik kabineta v ministrstvu za šume. Profesor gozdarske fakultete zagrebškega vsenčilščar dr. Ojuro Nenadić je imenovan za načelnika kabineta ministrstva za

šume in rude ter prevzame v kratkem svoje posle.

— Komisarska mesta pri sekvestrih zasledena. Ministrstvo pravde poroča, da so vsa mesta komisarijev in njihovih pomočnikov pri sekvestrih imenitih zasledena in da naj se nihče ne obrača na ministrstvo radi teh mest.

— Tramvajski most med Beogradom in Zemunom. Beograd, 4. marca. Neko gradbeno podjetje je predložilo mestni upravi v Beogradu in Zemunu projekt za zgradbo posebnega tramvajskega mostu med Beogradom in Zemunom. Na tem mostu bi bilo prostora za dve tramvajski progi in dva hodnika za pešake.

— Demokratija. V Beogradu se je osnovala trgovska in industrijska družba »Demokratija«. Ta družba bo imela nalogo ustanoviti lasten dom, v katerem se bo poleg drugih prostorov nastanila tiskarna. Nadalje ima delniška družba nalogo, da propagira strankni tisk. Osnovna glavica znaša 500.000 dinarjev in sicer se bo izdalo 2500 delnic po 200 dinarjev. Po potrebi se bo ta kapital povečal na 1 milijon dinarjev. Utemeljitelji te delniške družbe so Davidović, Drašković, Svetozar Pribević, Wilder, Tomljenović, Agatonović, Živko Rafajlović, Miloje Jovanović, Voja Veljković in drugi.

Neodrešena domovina.

— K tržaškim dogodkom. V tork zvečer so se peljali fašisti v avtomobilu k Sv. Jakobu. Ko je prišel avto iz tunela Montuza, so vrtili neznan ljudje tri bombe proti avtu. 8 fašistov je bilo ranjenih. V Narodnem domu pri Sv. Ivanu so fašisti dvakrat razbili klavir, potrgali kulle na odru, zažigali nekaj gledališke garderobe. Sokolove »Vestnike« so vrtili na cesto in jih tam zažigali. Orožniška postaja je tik Narodnega doma in so bili orožniki pravočasno obveščeni o prihodu fašistov, pa niso hoteli nastopiti proti nim. Kakor znano, so udri fašisti tudi v prostore Ljubljanske kreditne banke, kjer so razbili poleg drugega tudi mramorno ploščo, kar nenkrat pa je sledila detonacija. Razpočila se je v bližini nartarda in sicer poleg cerkve Sv. Antona novega. Nato so stopili stražniki, ko so razgnali ljudi od cerkve, tudi v prostore Kreditne banke in nanosili fašiste, naj odidejo. Potem so sigrori fašisti milostno odšli. Tako je dandanašnji v Trstu.

— Z Gorlškima. Tudi v Tolminu je bila v nedeljo aneksiljska proslava. Na učiteljsku je imel slavnostni govor prof. Lorenzoni v italijanskem in slovenskem jeziku, na trgu je po masi prečital aneksilski dekret civilni komisar Giordano, v ljudski šoli so odkrili spominsko ploščo v spomin aneksilje, popoldne ob 2. je bil obed v vojašnici.

Narodna obrana.

— Podružnica Jugoslav. Matice v Novem mestu bo imela svoj redni občni zbor v soboto dne 12. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu v Novem mestu. Na sporodu odborov poročila, volitev odbora in delegatov in predavanju gošpe Ulagovo z Gorlškega o razmerah na Primorskem.

— Orahovski muzej »Jugoslovenske Matice«. Dasi doživljamo za naš narod naravnost ugodno pomembno dogodek, ko bo za Primorje, koroški plebiscit, ljudsko štetje itd., vendar ni med namitimi društva, niti korporacije, ki bi zbirala tozadevane materiale in utvarila, dejali bi, znatne, podlago vsemu našemu narodnemu boju. Da odpravijo ta križec, podatek, so se zbrali v tork, dne 1. marca v Ljubljani narodni delavci in ustanovili Orahovski muzej »Jugoslovenske Matice«. Sestanek je otvoril nekdanji vojna praškega manjtnaka odseka »Adrijana«, gospod inž. Mačkovec, ki je po pozdravu navzočih, osebno predsednika »Jugoslovenske Matice«, gospoda dr. Ravniharja, razložil namen in pomen Orahovskega muzeja. Po kratki debati, v kateri se je potreba ustanovitve Orahovskega muzeja soglasno potrdila, je sprejel

Povabljenih je bilo 130. Sledili so razni govori. Italijanski in slovenski je govoril dr. Petrarin, povdarjal potrebo slove med obema narodoma. Odgovoril je neki slovenski župan, ki je hite trikrat zaklecal: Živio Italija! Tolminski dekan Rojce je odklonil vabilo, da bi on služil slovensko mačo. — Dne 31. oktobra lani je bilo aretiranih 6 Cerkljanov, češ, da so razžalili finančne stražnike in jih kamenjali. Pet je bilo te dni pred vojaško sodnijo v Trstu obsojenih vsak na 2 meseca zapora, leden je bil oproščen. Italijani tožijo Slovence za vsako ničarilo in za vsako besedo so razžalili, pa če jim Slovenci prav nič hudega ne rečejo. Dolgo jih drže v zaporu, potem sledi vedno ostra obsojda. fašiste, ki ubijajo ljudi, kradejo in požigajo, pa puščajo svobodno letati okoli, ako pa se pridelo pred sodnijo, jih tam italijanski sodniki še pohvalijo.

— Smrtna nesreča. Hrenovski župan g. Anton Milharčič in občinski tajnik g. Lavrenčič iz Hruševca sta se neliha v Postolno. Sredi klanca pri Dilačah je za njima pridrvel težek tovorni avtomobil, zadela v kolesih, vrzel Milharčiča, Lavrenčiča in voznika na cesto. Župan je zadela ob cestni kamen in obležal mrtev. Lavrenčič in voznik sta lahko poškodovana. Italijanske oblasti čisto nič ne skrbje za javno varnost. Služni smrtne nesreče je bilo že polno.

ustanovni občni zbor od pripravljalnega odbora sestavljen poslovnik Orahovskega muzeja. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: Za predsednika inž. Janko Mačkovec, za njegovga namestnika g. Ante Beg, za tajnika g. Stana Zelaznikar, za knjižničarja g. dr. Milko Kos, za arhivarja g. Fran Vozel; blaginjske posle pa prevzame blaginjski Jugoslov. Matice. Ko se je že došlo načina zbiranja materiala je sklenila prireditelji obvezno »Koroške razstavice« tekom letošnjega leta, je zaključil predsednik dobro uspešno zborovanje. Pozivljamo vse, ki imajo za narodni boj in naše meje zanimive letake, brošure, knjige, časopise, da iste odstopijo Orahovskemu muzeju »Jugoslovenske Matice«. Pražakova ulica 8. I. nadst. v Ljubljani je imela meseca februarja 1921 sledeče prispevke:

I. Podružnice: Poličane 334 K; Trbovlje 1.600 K; I. m. ženska Ljubljana 82 K; I. ljublj. m. Ljubljana 2400 K; Ljubljana šentjak-trnov. m. 160 K; Ljubljana šentpeterska 2.158 K; Ljubljana šentpeterska m. 1200 K; Ribnica 2.1200 K; Sv. Križ-Veržel 300 K; Konjice 100 K; Rogatki okraj 850 K; Bled 160 K; Cerklja 345 K; Medija 130

K; Slovenjgradec 2.134 K; Ralhenburg 252 K; Litijska 310 K; St. Vid-Višnja gora 626 K; Trebnje 400 K; Limbuš 46 K; Jesenice 1100 K; Mokronog 100 K; Ribnica na Pohorju 120 K; Vič 36 K; Loški potok 94 K; skupaj 14.177 K.

II. Nabiralniki: nab. v Vel. Lok 50 K; gost. J. Beljani, Kočevje 34 K; gost. pri Ančniku, Spod. Šiška 23 K 60; gost. pri Ribcu, Ljubljana, 74 K 40; trafika Pichler-Zim, Ljubljana 5 K 60; dr. J. Hrašovec, Celje 10 K; skupaj 197 K 60.

III. Obrambni sklad: Nace Bukovec, Trebnje 200 K; And. Oset, Slovenjgradec 200 K; omizje gost. Jak. Vrečko, Slovenjgradec 200 K; omizje gostilne Mare Karličnik, Slovenjgradec 200 K; kamen trebanjskih kopačev 205 K; Matija Maršič, notar, Soštanj; Anton Petrovič, Ljubljana 200 K; mladež glavnega kolodvora, Ljubljana 635 K; D. Dolničar in H. Richter, tovarnarja Ljubljana 200 K; vesela družba v restavracijskem salonu glavnega kolodvora v Ljubljani 200 K; skupaj 2640 K.

IV. Razni prispevki: A. Oselman, Sv. Martin, nabral za izdano smodko 117 K; Frank Sakser, New York, zbirka 3700 K; dr. Jos. Vrečko, Celje, iz kaz. poravnave 50 K; okr. posojilnica v Litijski 60 K; Ivan Grošek, Trebnje, pokroviteljstva 200 K; Erna Oman, Begunje, mesto cvetja umrli Mariji Zavri 50 K; Volfo Marje Kopačev, Celje, 4000 K; Slov. Narod, Ljubljana, 902 K; nelmenovan 15 K; opekarna Mengeš-M. Jenčič in Ko. mesto venca pok. I. Gregorcu 200 K; Anonija dr. Ravniharjeva, Ljubljana dar denarnega zavoda 2000 K; Frankovič, Ljubljana, mesto cvetja pok. A. Dimnikovi 40 K; na ženitovanju g. Karla Grigč z Zlato Bozari 400 K; ženi daroval 400 K; skupaj 800 K; na poslovnem večeru Srečka in Andreja Grom, Ljubljana, 400 K; nelmenovan uradnik, Ljubljana, 500 K; vesela družba pri solcu, Ljubljana, 180 K; nelmenovan, Ljubljana 20 K; volfo pok. Antonije Striceli, Ljubljana 500 K; Josipina Schmidt, Ljubljana, ob priliki prevzeta hotela Malnar na Bledu 400 K; skupaj 14.124 K.

Nova izvozna carinska tarifa.

Ekonomsko finančniški komite ministrstva je v seji z dne 19. februarja na predlog ministra financ in trgovskega ministra odobril novo izvozno carinsko tarifo, katera nadomesti do sedaj veljavno carinsko tarifo z dne 6. avgusta c. br. 49141.

Po novi carinski tarifi je izvoz blaga prost izzemski pšenice, oves, ječme, kobilje in žrehta, razen konj belgijske in norške rase. Izvoz živine je dovoljen samo preko obmejnih veterinarskih postaj, oziroma carinarnic, na katerih izvoz kontrolira in vrši pregled stalni državni živinovodravnik, ki je določen od pojedelskega ministra in ki mora na carinski deklaraciji potrditi, da je živina res imenovane rase in da se izvoz lahko dovolji. Prepovedan je izvoz goveda in bivolov, izzemski živino preko 500 kg žive teže, tehtane pri nakladanju in krav, ki so stare nad tri leta. Med nadaljne prepovedane predmete spadajo ovce, izzemski relene ovne, volna in volneni izdelki, izzemski preproge, pšenična moka, sladkor, premog, izzemski lignit, zlato in srebro in njih izdelki, ter staro in surovo železo. Izvozna carina je za posamezne predmete določena na sledeči način: pšenica 30 dinarjev, oves 10 din., riž 50 din., krompir 5 din., makovo seme, bukov žir, seme solnčnice, seznanov, bombažovo, konoplino, bučno, repično seme in ostali olinati plodi 100 din. Aniz-anason 10 din., konoplja, otrta, češljana in navita 10 din., hodnična preja 2 din., medtem ko so izdelki iz konoplje, izzemski vrvarske, carine prosti. Laneno povosno in lanena kučina 200 dinarjev, sladkorna repa in odrezki 20 din. Rastline, ki se jih vporabi za izdelovanje krtac 5 din., opilum 500 din., konji in kobilje belgijske in norške rase, stare preko 3. leta 500 din. na glavo, žrebad iste rase do 3. leta 200 din., konji in kobilje in žrebad ostalih pasem 2000 din., mežgi 500 din., osli 200 din., živa govedina preko 500 kg teža na komad 500 din., pod 500 kg teža, na glavo 1000 din. Zaklana in očistena in odrta 300 din., od kosa žive ovce 30 din., od kosa in kože 20 din. Zaklana koze in pitali ovni 100 din., od 100 kg. Žive svinje 300 din., od komada, zaklani prašiči in sveže svinjsko meso 100 din., od 100 kg. gosi in pure žive 6 din., na komad, kokoši, race in druga živa perutnina 3 din., od komada; zaklana perutnina 100 din., od 100 kg. zaklani konji, očisteni in odrti 100 din. za 100 kg. Konji pa se smelo klasi samo, ako silo za drugo porabo sposobni. Klanje se sme vršiti samo pod nadzorstvom državnih živinovodravnikov. Za mesne izdelke se plača in sicer: za nasoljeno suho in prekajeno slanino 100 din., nasoljeno meso, prekajeno in sušeno, pod čemur se razumejo tudi šunka in na drugi način konzervirano meso 120 din., svinjska in gosja mast 120 din., za 100 kg., medtem ko so salamo, mortadela, klobasice in nadevane mesne carine prosti. Divjačina in meso od divjačine 200 din., sveže in kuhano 100 din., za 100 kg. Vse za 100 kg., ovčje, kozje in svinjske kože surove 400 din., jagnječe in kozlje kože 200 din., govele kože, teleče, bivolске, konjske, oslovске in mul 800 din., lisčice, od kune, vidre, dihurja, divje mačke 1000 din., volčje, medvedje, pasje in jabečve 500 din. Odpadki pri klanju, namreč volovski rogovi, kosti, krih in zaklane živine, žile, odpadki od surovih in v apno vložnih kož 100 din. Čreva, želodci, pljuča, srca, jetra, ledvice, glave in noge, kopita, rogovi ovčji in odpadki pri izdelovanju glavnikov in nožev 10 din., črni in rumeni kaviar 500 din., raki in školjke 20 din. Za gozdne produkte se plača in sicer drva 1 din. za 100 kg., pri tem pa je prepovedano izvažati hrastov in kostanjev les za izdelavo tanina. Les za stavbe in tehnično porabo v blodih in panjih nad 30 cm srednjega premera plača od listnatega dreva in sicer hrast, kostanj in oreh 8 din. za 100 kg., za javor, lesen in brešt 6 din. Od ostalega listnatega dreva (bukva, cer, lina, topol, vrba itd 3 din.), od iglastega dreva 15-30 cm se plača za les od listnatih dreves ista carina, kakor za debelino nad 30 cm, od

iglastih dreves vseh vrst 3 din. Jamski les se sme izvažati le iz liško-kraške in modruško-reške županije. Palice pod 15 cm premera, bodisi okrogle ali obsekane, vinogradiški kolli, palice hmeljovske 1.50 din. Les za tehnično porabo obsekane, tesane in žagan, deske, letve, vesla in vrtila v vseh dimenzijah in sortimentih razen onih, ki imajo svojo posebno postavko, plačalo, ako so od listnatih dreves in sicer od hrasta, oreha, kostanja 6 din., od javorja, jesena in bresta 4 din. in od ostalih listnatih dreves 1.50 din., od iglastih vseh vrst 1 din. Izvoz hrastovih železnih pragov je prepovedan. Kocke za tlakovanje ulic, les za kolarje, deske za zabole in sedl., v katero se vlaga blago, deske za strehe, obodi za sila plačalo 2 din., od 100 kg. Bukovi in železniški pragovi, bukove deske za zabole, bukove dge, tavoleti, testoni in pakoni plačalo 1 din. za 100 kg. Ostali gozdarski pridejki in odpadki pri izdelovanju lesa plačajo sledečo carino: lubje za strolenje, črešo in ruj 0.50 din., trske, ločje, hrastov in bukov žir 5 din., kolofoni, terpentinska smola in katran 10 din., lesni odpadki pri izdelavi strolence ekstrakta 1 din., vršno prođe in izdelane palice 30 din., medtem ko je izvoz lesenega osila v kosih, prahu ali brhletah carine prost. Seme iglastih in vseh elementih vrst lesa je prepovedano izvažati. Za pšenično moko in zdrob se plača 20 din. za 100 kg. Izvoz moka iz ječmene, riža, ovesa, ričeta, pšeno in koruzna moka je carine prost. Sledečo carino plačajo: ledlino olje 100 din., olje za tehnično uporabo 100 din., sladkor 300 din., sačeno v moka in salep 10 din., melasa 100 din., kruh in testo, pečena in nepočena 20 din. za 100 kg., medtem ko so kolači, slaščice, bonboni, kakao in čokolada carine prosti. Dalo se plača za sir 50 din., skrup (skorup), surovo maslo in sterilizirano mleko 100 din., krema, mavec, surov magnezit, dolomit v kosih, trpol, skriljavec, baksit, tupino (lapor) 0.50 din. za 100 kg. Izvoz daljninskega cementa je carine prost. Za druge vrste cementa se plača 10 din. Izvozne carine, dalje za pepeljače 10 din., rude: svinčena, manganova, železna, bakrena, žveplena itd. 0.10 din., od 100 kg., lignit 5 din., ostale vrste premoga 100 din., katran iz premoga, olje iz katrana in premoga 50 din., vosek beljen in parafin 500 din. za 100 kg. Izvoz sveč iz voska, cerezina in parafina je carine prost, za izvoz ločenih sveč se plača 120 din. za 100 kg. Carina za mlo in tekočino, prirejane za pranje znaša 50 din., predčlen glicerol 50 din., medtem ko se surov glicerol, kolomaz, voščilo in razlilo za obutev in za parkete lahko carine prosto izvažajo. Soda kristalna, žgana, kaustična soda (natrilev hidrat), natrilev bikarbonat plača 10 din., natrilev sulfat, svinčev in kalcijev in natrilev acetat 1 din., strel (vinski kamen) 20 din., kiel in čevlarski kiel 60 din., patoka (fureina olja 50 din. za 100 kg. Za metalkohol, formaldehid se plača 20 din., olje za impregniranje, kreozot in guajakol 100 din. za 100 kg., vsi ostali proizvodi destilacije lesa, izzemski kalcijevog acetona, se carine prosto izvažajo. Za izvoz neosortiranih cunj vsake vrste se plača 500 din., za sortirane cunj, izzemski volnene, iz lana in konoplje, 20 din., bombažve bele 10 din., barvane cunj se lute in bombaža pa se carine prosto izvažajo. Za izvoz človeških las se plača 5000 din., carine za 100 kg. Izvoz izdelkov iz človeških las je carine prost. Izvoz kože, ustroline vsake vrste in izdelkov iz nje 100 din. Celuloza in losna masa 20 din. za 100 kg. Črna in bela lepken se carine prosto izvažajo. Za kositrene in terakotne ornamente se plača 3 din., plošče za tla in za stene 5 din., izdelki iz falanice in porcelana 50 din., volto steklo v navadni barvi (zeleno) 30 din., ostalo steklo in stekleni odpadki 100 din. za 100 kg. Za izvoz zlata in srebra in izdelkov iz njih se plača 100% od vrednosti. Za staro in surovo železo se plača 100 din., za stari baker in njegove zlitine 500 din., za 100 kg. Izvozne carine. Za ladje, vlačilne ladje in pontone 30% od vrednosti. Za strune za instrumente in druge izdelke iz črev 100 din. Vse druge surovine, polizdelki in izdelki, kolikor niso navedeni v izvozni tarifi: domačega izvora se carine prosto izvažajo, tujega izvora, ako prihajajo iz prostega prometa pa se plača 20% izvozne carine od vrednosti.

Nova izvozna carina je strela že dne 19. februarja v veljavo, toda carinarnicam jo bila dostavljena šele 24. februarja, v »Slovenski Novinah« pa je izšla 2. marca, šte. 47.

ru slovenskega jezika, socialnemu pesniku v univerzalnem pomenu to besedo, poetu občeloške ljubezni in vsemirne usmiljenja, najodličnejšemu gentlemanu med slovenskimi kritiki in polemiki, učitelju in vzgojitelju dveh literarnih generacij, pošiljamo zato danes svoje najgloblje čestitke.

Kot goreč, pogumen domoljub najširšega duševnega obzora, je leta 1860, a Prešernovi poeziji v roki stopil v toj za evropsko slovensko knjigo in kulturo ter je zmagal. Stritarjeva zmagala pa je bila pridobljena za vse časa. Svoboda kritike, ki jo je priporil Stritar, je bila za razvoj slovenske književnosti epohalnega pomena ter je dala trdno temelje razvoju našega lepsojstva.

A Stritar ni bil le prosojač, nego že v večji meri samostojno ustvarjajoč duh, imponujoč po svoji univerzalnosti, iskrenosti, globini in horizontu. Kratke pesmice, danes večinoma popularno po svoji uglednosti, psihološki elegantni romani po evropskem vzgledu, draguljni novele, tehnično mojstrske povesti iz realnega kmetijskega življenja, epske pesnitve, dramski prizori in ljudska igra, duhoviti esajvi, znanostne ode, polne vere in ljubezni do slovanstva in še posebej do jugosloven in raje, izbruhni epigrami, ostre satire ter končno nad vse ljubke in pristranske pesnitve in pripovedi za mladino... vse to je podelil Stritar, vedno napreden, svobodnomisljen, demokratičen, svojemu narodu v najprijateljski obliči, v najlepši formi ter v najvzornem jeziku. Ako vemo, da je napisal toliko vzlic svojim težkim stanovskim dolžnostim in poleg različnega kruhoborskega tlačenja, moramo občutiti zanj le brezmerno občudovanje in hvaležnost.

Ilkrtu pa občutimo radost, da je ta neumorni, do danes duševno sveži naš kulturni delavec dočkal 85. leto, vedno enako ljubljeno in spoštovano od vsega slovenskega naroda. In domovina ga ne pozablja. Težko so živi danes v Avstriji, a slovenski dnevniki, »Klub Primorke«, razni posamezniki, zlasti pa direktor dr. B. Senekovič, se Stritarja spominajo pri vsaki priliki z defanji. V Asparaju živečemu pesniku se pošilja po inicijativi Senekoviča raznovrstna živila vsake tri meseca. Zadnjo pošiljavo je sprejel 28. februarja t. l. Donatolec živil g. Urlep pa je poskrbel še posebej, da je pri nekaterih tukajšnjih denarnih zavodih, trgovcih in drugih nabral v dveh dneh svoto 5400 K za prube. Gospod Urlep, ki je bil 28. avečana pri posniku, nam sporoča, da je naš Nestor telesno pač dokaj oslabil, da je pa vzlic svoji naglušnosti in zelo oslabilim očem duševno še tako svež, da mu je v nadenournem pripovedovanju teka beseda nadse gladko; in vse v izbranih in izrazitih besedah. Med drugim je dejal, da se počuti, če telesno tudi tako oslabil, duševno še vedno svežega, enako svežega kot kdaj; da bi rad napisal še marsikaj, a le njegove oči! Nad vse mu greni večer življenja to, da je leta 1916, po neprovdnosti prodal svoje »Zbrane spise« Tiskovni zadrugi v Ljubljani za borili 8000 K, ne morda še toliko radi malenkostnega zneska, temveč za to, da se ni niti ni zdelo to, kar je bil njegov in jo njih namen.

Zelo končni tudi po preselitvi v domovino, na Dolensko, kam v bližino Rudolfovega, — želi si malhena, pripratega solnčnega stanovanja, v prosti naravi, okrog sadno drevje — v bližini vinogradi, a le, če bi se telesne sile nekoliko zboljšale. Glede izpolnitve te pesnikove želje se je tudi ukrenilo še potrebno.

Ko je pesnik Stritar a svojo soprogo, zvesto mu spremljevalko njegovih večernih dni, ogledeval pribežna darila, se je a prisrčnimi besedami svoj domovini, posebno še g. direktorju dr. Bogomilu Senekoviču gljnjn zahvaljeval. Stišnji je donatolecu še enkrat roko z besedami: »Hvala plemenitima srecem v bogati in mili ml domovini!

Čestitljivi starejšini našega slova stva zahala ob solnčnem vremenu vedno na izprehod po lepi aspanški okolici. Mir in samota sta mu najljubša. Zato se je tudi preselil z Dunaja na deželo in prav za to mu je tudi Ljubljana preveč nemirna. V zornoz nečistozi skrblita zanj gošpa soproga in sin, vsenčliski profesor na visoki šoli za poljedelstvo.

K 85letnici mu kljemo: Čili in zdrav še dolga leta! Slava in hvala!

Skomine po Mežiški dolini.

»Mežiška dolina, vkljenjena, zastražena, tulumu gospodarju podložna! Tako vzdihuje posebna številka »Kärntner Landmannschaft«, posvečena Mežiški dolini. V tisočih in tisočih vzhodnih viltotaplajo te številke v naše kraje v Mežiški dolini na Jezerskem, da bi zasejali razdor in vzhodili upanje v vrstah onih, ki jih še vedno vleče srce v blaženem Avstrijo. V vse kraje in v zadnje koče Mežiške doline skušajo viltotapiti tako posebne številke svojega hruškega lističa, da bi napravili razpočenje za svojo krivično stvar. Njih orozje je ostalo isto, kakor za časa plebiscita: Zavilane, laž, sramotenje, hujkanje in sladkanje in prilizovanje. To je bilo od nekdanj orozje onih, katerih zadeve so bile postavljene na slabotne noge. Samo nekaj primerov hočemo navesti iz take številke, ki je izšla 8. januarja t. l. Kakor pred plebiscitom je izrazil iz članov posameznih slovenskih listov stavke in odstavke, da bi dokazal, kako smo državljani Jugoslavije sami obupali nad svojo državo, da bi dokazal, kako trpimo pomanjkanje, da pri nas ljudje umirajo lakote, da je pri nas draginja največja, da je v lačenberski Avstriji vse boljše. Dokazuje nam iz naših listov, da smo sa

Josip Stritar — 85 let star.

Jutri, 6. marca, mine 85 let, odkar se je v Podsmreki pri Velikih Lačah narodil slovenskemu kmetu Andreju ein Josip, prav tistoga leta — 1836, ko je

Izdal Prešeren, šele 36 let star, avo »Krst pri Savici«.

Našemu literarnemu očaku, stvaritelju naše moderne književnosti, mojst-

slabom glasu glede svoje trgovine, da naša industrija propada, da se selijo naši ljudje v tujino in da je naše gospodarsko življenje popolnoma izpodkopano. Dokazuje nam nadalje, da nas bodo davki udarili, da bomo prišli na bestrsko palico, da slasti nas Slovence pritisakajo z davčnim vijakom, da bomo morali tudi pri nas izvesti oddajo premoženja. To vse nam dokazuje iz naših listov in menda res misli, da mu bodo naselili ljudje, ki imajo dan na dan priliko opazovati kako je pri nas in kako se razvija življenje onstran naših mej.

Izguba Meziške doline je udarec za Avstrijo. Verjamemo. Vsaka izguba je za prizadete udarec in verjamemo tudi, da je bila ta izguba za tega ali onega avstrijskega industrijalca velika kalamiteta. Toda gospoda okoli »Kärntner Landsmannschaft«, to vendar ni prav noben vzrok, da bi se morali odreči svoji zemlji, da bi morali izročiti svoje ljudstvo tujim trino-gom. Končno pa tudi mi potrebujemo svi-lec, hočemo tudi mi razširiti in dvigniti svojo industrijo. Premog, kleno vse to je porabno tudi pri nas prav tako, kakor pri Nemcih, in če jim bo manjkalo, morja jim bomo tudi kdaj ponudili svoje blago v nakup. Tu skozi pa gre tudi železnica iz Celovca v Maribor in Gradec in pa iz La-boda v Sp. Dravograd. To je res zelo ne-rodno, posebno nerodno, ker je Maribor še vedno v jugoslovenskih krepilnih Kaj vse si domišljate Jugoslovenci! Kje je ki-lajski zid, ki bi ločil Meziško dolino od ostanke Koroške. Ni gal Z meje nemoteno lahko gredoš noter v obljubljeno deželo. Karavanke! Te so naravnna meja, vse dru-ga je škodljivo, protinaravno, nenaravno, krivično, nesmiselno. Ceste gredo tu sko-zi, ceste, ki prihajajo iz Celovca in gredo v Maribor in Celje, ceste, ki gredo iz La-boda v Sp. Dravograd! To je vendar zmo-žna! Te ceste, te železnice gredo iz Maribora v Celovec in iz Sp. Dravograda v Ljubljano! Potem pa leži Meziška dolina blizu Celovca, kakor Maribor. Tudi ar-gument za Celovec pomeni izguba Me-ziške doline res tudi gospodarsko iznemo-žno je prišlo in resnično: da pa si bodo ce-lovski kramarji polnili mošničke, vendar ne morejo zahtevati, da jim bomo prinesli Meziško dolino in krožnik v dar.

In kaj bi govorili o narodnostnih raz-merah v Meziški dolini? Ali ne stannje lo-tam tudi Slovenci, kakor drugod na Ko-

roškem? Pa tudi Nemci so se naselili že v srednjem veku. In ker so bili skupaj ti-so-let, naj ostanejo skupaj na veke.

Toda kdo bi obupal? V Meziški do-lini se svita. Polom je na vidiku. V Me-ziški dolini vlada nezadovoljnost, revolu-cija je na vidiku, plamen upora ti, vse se bo zrušilo in izpremenilo. Delavci v Me-ziški dolini niso zadovoljni z jugoslov-en-skimi tobakom... pomanjkanje na vseh koncih in krajih. Nešteto glasov se dviga za samoodločbo, poroča se o tem v Celovec, šliše jih ni nobeden, ker se dvigajo tajno in vendar tako močno, da bodo kom-čno morali prodreti. Samoodločba, samo-odločba, to je glas, ki ga mora poslušati tudi antanta.

Antanta, vojno orodje Avstrije in Nemčije, se bo uklonila tudi zahtevi po plebiscitu v Meziški dolini, ne samo v Me-ziški dolini, tudi po vsem južnem Stajer-skem. »Landsmannschaft« piše tozadevno: Soglasno spreletje Avstrije v Zvezo narodov... samo Avstralia se je pri gla-sovanju vzdržala... je vzbudilo v alpskih deželah živahno zadoščenje, ob enem pa tudi upanje. Upanje ne samo na gospodarsko pomoč, marveč tudi upanje znanje-političnega značaja. Ker ima v vprašanih, v katerih se je Avstriji po njenem občutku v saltnemalmskem miru zgodila krivica, mala dežela po vstopu med člane Zveze narodov, vsaj v princpu pravico prositi za revizijo in novo odločitev pred novo ustanovljeno, najvišjo naddržavno instan-co, hoče Avstralia... kakor poročajo z Dunaja... spravi na dnevni red južno-stajersko vprašanje. Dunalski zunanji urad kaže sedaj že pripravljeno noto Zvezi nar-odov, v kateri zahteva za nemške okraji-ne, odstopljene Jugosloviji, za Meziško do-lino na Koroškem, za Anaško kotlino in za Mariborsko okolico na Stajerskem do Po-horja pravico samoodločbe. Ta vest je izzvala povsod v alpskih deželah nede-šno pritrjevanje, zlasti tudi na Koroškem, kjer bo sedaj meziško vprašanje najhuj-štoplo v ospredje. Če morja tudi v pri-hodnjem času še ne bo končno rešeno, na-četo je to vprašanje in za to, da se ne bo potisnilo zopet na stranski tir, hočemo skr-beti z vsemi silami.

Tako govore o plebiscitu na Stajer-skem in v Meziški dolini, a se ne zaveda-jo, da še niso izpolnili vsi pogoji niti za priključitev plebiscitne cone A.

Dneune vesti.

V Ljubljani, 5. marca 1921.

— Protidržavna gonja. Iz raz-nih strani dobivamo dopise, v kate-rih nam somišljeniki javljajo o pro-tidržavni gonji, ki se je bujno raz-pasla po deželi. Med ljudstvom na-stopajo posamni agitatorji, ki zatr-jujejo, da hoče beogradska vlada našim ljudem odvzeti katoliško vero in jih popravoslaviti. Treba je na-peti vse sile, da se Slovenci združi-mo s svojimi primorskimi brati, pri čemer naj ne igra vprašanje države in dinastije nobene vloge, češ pod Italijo bodo Slovenci vsaj pod kato-liškim vladarjem in bodo ohranili vsaj svojo katoliško vero. Ne more-mo verjeti, da bi bil v tej gonji si-stem. Ker pa vendarle ni izključeno, da eksistirajo brezdomovinski ele-menti, ki na tak ali sličen način be-gajo naše ljudstvo, prosimo naše so-mišljenike, da nam sporoče vselej točna imena teh agitatorjev in nave-dejo tudi svedoče, ki lahko izpričajo, da dotični agitatorji v resnici begajo naše ljudstvo in ga navajajo k ve-leizdajalskemu mišljenju in čustvova-nju.

— Ubogi klerikalci. Zaradi ob-činskih volitev in zaradi preosnove višjega šolskega sveta prelivajo klerikalni listi dan na dan grenke solze. Tako lepo so imeli že vse napeljavno, da bi spravili šolstvo in vse občine pod gospodstvo krive palice! Pa so jim vsi načrti padli v vodo, in sedaj nimajo nobene nade več, da bi do-bili, kakor so računali, v roke vse občinske uprave v Sloveniji in za-gospodovali v šoli. Tako krasne gra-dove so si že zidali v oblakih: videli so že celo na ljubljanskem magi-stratu svojega župana, ki bi ga izvo-lile ljubljanske terciarke, pa so jim zlobni demokrati napravili debel križ preko njihovih načrtov! Kdo bi se čudil, da sedaj ločejo, stočejo in tarnajo, ko so naenkrat iz nebes padli na trda realna tla ter sprevi-deli, da klerikalna drevesa v Jugo-slaviji vendarle ne rasto do nebes, kakor nekoč v starih lepih časih v Avstriji, kjer je klerikalna gospoda s Susteršičem na čelu edina vedrila in oblačila. E, pa se bo treba na marsikaj privaditi, ker eno je goto-vo, da je v svobodni Jugoslaviji za vekov veke odklenalo brezdomo-vinskemu — čujte — brezdomo-vinskemu klerikalizmu!

— Napredujemo! Ni še dolgo tega, ko je klerikalno časopisje z največjim zaničevanjem in prezirno pisalo o pravoslavju, ter označevalo pravoslavno cerkev kot razkolno in krivoversko. Časi pa se spreminjajo in z njimi tudi naši klerikalci. Po-lagoma se modernizirajo tudi oni in moderni nazori se uveljavljajo tudi v njihovih vrstah. Zato govore se-daj že o »bratski srbski pravoslavni cerkvi«, kakor iz-pričuje včerajšnji »Slovenec« v svo-jem uvodniku. Napredujemo! Morda

že v kratkem doživimo, da bodo razni Nadrahi po cerkvah govorili o pravoslavni bratih ter strmečemu ljudstvu dokazovali, da ni med kato-liško in pravoslavno cerkvijo prav nobenega razločka in da sta obe enako zveličavni. E pur si muove!

— Kdor zaničuje se sam... Tržaška »Edinost« piše: Znano nam je, da imajo razne tukajšnje trdve nameščene naše ljudi nalašč za do-pisovanje s tvrdkami v Jugoslaviji. A kako delajo oni tam zuna, po-sebno pa — ne moremo zamočati tega — v Ljubljani? Pišejo malone v vseh možnih evropskih jezikih: v laškem, nemškem, francoskem in celo angleškem jeziku. Pa ne je tuje-rodnim tvrdkam, ampak tudi — in to nas ogorča najbolj — znanim slovenskim veletržcem. Imamo pred seboj dopisnico, ki jo je pisala neka ljubljanska seveda »narodna« tvr-dka nekemu znanemu tržaškemu slo-venskemu veletržcu v nemškem je-ziku. To je sramota, škandal in znak, da se tisti »narodni« trgovci čisto nič ne zavedajo svoje narodne dolž-nosti, da nič ne mislijo na to, kaj škodujejo s takim početjem našemu narodnemu ugledu, naši poziciji v tem mestu in pa našim poedincem, ki so se vsposobili za trgovsko po-slovanje! Trgovci v Jugoslaviji, ki ne dopisujejo v Trst v našem jeziku, naravnost odidejo kruh našim ljudem v tem mestu! Na ta način se bodo morale naše vrste vedno bolj redčiti in splošni naš položaj po-gubno slabiti! Javna glasila v Ljub-ljani nas pozivljajo in rotijo, naj vztrajamo, naj se držimo, da se naš narod v Primorju ohrani, taki tr-govci brez narodne samozavesti, pa nam izpodmikajo tla izpod nog!

— Stroga preiskava radi tatvine ekrazita v Hrastrniku. Iz Beograda po-račajo, da je ministrstvo za notranje zadeve odredilo strogo preiskavo radi tatvine ekrazita in dinamita v Hrastrniku.

— V Mariboru je dne 3. t. m. po težki operaciji umrl g. dr. Ivan Zabu-kovšek, odvetnik v Šmarju pri Jel-šah. Juridične študije je dovršil na Du-naju ter vstopil kot odvetniški kandi-dat v pisarno pokojnega dr. Milana Hribarja v Ljubljani. Ko je postal sa-mostojen, je otvoril svojo odvetniško pisarno v Šmarju pri Jelšah. Kot odvet-niški kandidat se je marljivo udelež-oval političnega življenja in je bil stalen sotrudenik naprednih listov. Tudi kot samostojen odvetnik je bil krenka opo-ra napredne misli v šmarnskem okraju in na Stajerskem sploh. Zapuščila ženo in tri otroke. Pokop je danes ob 3. po-poldne v Mariboru iz javne bolnice na pokopališče v Pobrežju. Bodi zveste-mu sotrudeniku ohranjen trsten spomin.

— Iz Planine nam poročajo: Knez Windischgrätz dela na vso moč, da ostane v Italiji. Ker pa pripade ne-kega njegovih posestev na vnan način Jugoslaviji, je določil za ovrabnika za posestva g. M. A., ki je mnen po svo-jem sovražstvu do vsakega, kar je sloven-

sko. Ta gospod ne dovoli niti svoji ženi, da bi govorila v svojem jeziku. Na-še oblasti bodo seveda najbrž rekli k temu: »da« in zamene, saj se tudi na Stajerskem na Windischgrätzovih gra-ščinah še vedno šopirijo pronosirani sovražniki našega naroda. Naša dobro-dušnost in popustljivost presega že res vse meje dopustnosti.

— Nov inženir. Na gospodarsko-šumarski fakulteti v Zagrebu je napra-vil inženirski izpit g. Doko Hranil-ović iz Metlike.

— Iz sodne službe. Deželnosodni svetnik in predstojnik okrajnega so-dišča v Črnomlju, Jurij Fajfar, je na lašno prošnjo trajno upokojen.

— Notarsko mesto v Logatcu oziroma drugo notarsko mesto, ki bi se morebiti izpraznilo po preme-stitvi, je razpisano do dne 22. marca.

— Izpiti za stavbne bodo v letošnjem spomladnem terminu od dne 30. marca do dne 18. aprila. Pravilno opremljene prošnje naj vložijo kandidati pri izpitni komisiji gradbene direkcije za Slovenijo v Ljubljani (Turjaški trg) do dne 18. marca.

— Sprejem pri vladi. Predsed-nik deželne vlade dr. Vilko Baltič sprejema stranke, kakor je bilo že objavljeno, izključno še ob ponedelj-kih, središčem v četrtkih od 11. do 13. Občinstvo se na to opozarja in se prosi, naj se drži teh ur, ker je g. predsednik z drugim delom preob-ložen.

— Okrožni agrarni urad v Ljub-ljani naznanja, da sprejema stranke v uradnih poslih izključno samo v to-rek, četrtek in soboto od 11. do 13. ure. Vselej preobličje dela v pisarni in zunan na veleposestvih se ob drug-em času stranke brez izjeme in brez-pogojno odklanjajo.

— Nov trik tihotapev valute. Iz Maribora nam poroča potnik, ki se je vrnil z Dunaja, sledečo zanimivo zgod-bo: Na progi Zidan most - Maribor je neka dama, potujoča v Avstrijo, vpra-ševala, koliko denarja sme vzeti seboj v Avstrijo. Nekaj sopotnik ji je pojasnil, da samo 1000 dinarjev, naka je dama rekla, da ima 1500 dinarjev. Gospod ji je svetoval, da naj 500 dinarjev skrije, kar je tudi storila. V Mariboru se ji je tudi res posrečilo pri tolosni preiskavi zatajiti 500 dinarjev. Ko je aretala so-potnika, ki ji je svetoval, naj denar skrije, se mu je še na kolodvoru zahva-lila, rekoč mu, da ji je uspelo skriti 500 dinarjev. Gospod je šel na to koč-h kontrolnim organom, naznanil oamo, kateri so vzeli na to 500 dinarjev. Ko sta se pri nadaljni vožnji preko Špilj v vozu sešla gospod in dama, mu je ona očitala njegovo denuncijantstvo, on pa ji je ponudil takoj 1000 dinarjev za iz-gubljenih 500. Dama se je nekaj bra-nila, naka je gospod potožil iz šepa drugo listino in dami pojasnil, da si je s tem, da je damo naznanil prihranil 36.000 dinarjev, ker so ga smatrali za poštenjaka in ga niso tako natančno preiskali. Dama potem ni več premiš-ljala in vzela ponujenih 1000 dinarjev.

— Lep nov trik naših izvozničarjev va-lute!

— Sprejem mladeničev v podčast-niško šolo. V konjsko podčastniško šolo v Subotici se sprejme letos do 140 mladeničev iz civilnega prebivalstva in iz vojske za gojenje. Prošnje za sprejem se morajo poslati najkasneje do dne 15. marca komandi konjske podčastniške šole v Subotici. Sprejem-nega izpita ni. Šolski tečaj traja dve leti. Po dovršeni šoli se gojenci poraz-vrstijo kod podnaredniki v konjske pol-ke, kjer služijo za nadaljno povzho. Oni gojenci, ki dovrše šolo z odliko ali a prav dobrim uspehom, imajo pravico do izpita za častniški čin. Sicer pa opo-zorjamo interese na tozadevni obširni razpis v »Uradnem listu« št. 23.

— Stanovanjsko vprašanje in uradništvo. Vsi državni nameščenci, ki imajo pravico do družinskega sta-novanja v Ljubljani in ga do sedaj še niso dobili nakazanega, se vabijo, da to naznanijo na naslov: Inž. Mat-vež Kolarič, stavbeni svetnik, Ljub-ljana. Poštno in brz. ravnateljstvo (tehnični oddelek).

— Kupujte invalidske znamke. Po-štna uprava je izdala, kakor je občin-stvu povečini znano, v korist invalid-skemu zakladu invalidske znamke po 10, 15 in 25 par, ki se uporabljajo do spodaj označenega roka tudi za fran-kovanje pošilk. Proda ajo jih vsi po-štni uradi po dvojni ceni, od izkupička pa je namenjena polovica Invalidskemu zakladu. Kupovanje invalidskih znamk je torej človekoljubno in patriotsko de-lo. Invalidske znamke so po oceni strokovniakov pravo moistrosko delo te vrste in bodo imele v filatelističnem sve-tu veliko vrednost. V prometu ostanajo samo do 30. aprila t. l.

— Civilna poroka. Danes dopoldne se je na ljubljanskem magistratu izvr-šila civilna poroka med političnim tai-nikom N.S.S. g. Zorko Fakinom in uradnico g. Anjo Koder. Poroki ju je ravnatelj magistratnih uradov g. dr. Milutin Zarnik.

— Kovani drobci v prometu. Fi-nančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Te dni se izda v promet raz-poročljiv kovani drobci po 10 par. Ta drobci bodo izdajali interesentom fi-nančna deželna blagajna v Ljubljani in vsi davčni uradi proti pologu ekvi-valenta v kronsko-dinarskih novčan-icah. Da se nospeti razdelitev, obenem pa prepreči naval na državne blagajne, se bo izdajalo na vsako stranico na i-

manj 1000 komadov desetpanskega drobiža. Ker blagajne nimajo potrebnih vrec na razpolago, naj jih stranke prinese seboj. Finančna deželna bla-gajna izdaja drobci že sedaj, davčni uradi pa bodo do 9. t. m. dotirani s pri-mernimi vsotami. Odslej e po informa-cijah finančnega ministristva pričakovati reden dovoz kovane drobiža, ki se bo sukcesivno izdajal v promet.

— Razpis službe. Pri ptuškem mestnem magistratu je razpisana služba mestnega knjigovodje, in si-ker z enoletnim provizorijem. Pra-vilno kolkovane prošnje se morajo vložiti najpozneje do dne 20. marca pri mestni upravi v Ptuj. Nastop službe dne 1. junija t. l. Plača po dogovoru.

— Mestna zastavljatelica ima to-mesečno dražbo v četrtek 10. t. m. ob 3. popoldne.

— Vlak z Vrhnice se vrača ob 17. uri 7 minut in ne kakor je bilo pomo-toma objavljeno, ob 18.34.

— Obrekovanje invalidov. Prejeli smo: Udruženje vojnih vdov in vdov kraljevine SHS, odbor za Slovenijo, pro-testira proti mariborski »Straži« radi obrekovanja našega člana invalida Iv. Andrejluha, ki je 60% dela nezmožen in kateremu se je podelila po 18 mese-kih borbe tobočna zaloga v Šmarju pri Jelšah. Andrejluh je tunkajni doma-čin in zaveden Slovenec. Obrekovanje izvira iz nevoščljivosti in političnega nasprotstva.

— Še enkrat: Mišljenar - političar. Iz Metlike nam piše: Na ta dopis v »Slov. Narodu« se je zdelo »Slovenec« umestno, nekaj »prilike«. Ko bi človek ne poznal mo-rale te vrste ljudi, kot je »Slovenec« do-pisnik, bi se moral prijeti za glavo, videč, kako hitelo resnico v obraz. »Slovenec« dopisnik ima tako drzno čelo, da si upa tr-diti, da pater frančiškan o priliki mišljona v Metliki, pri pridigi za moč, ni razkladal politike. »Slovenec« trditelj je navadna, debela laž! Kdor bi ugnel dvomiti o upra-vilenosti našega občitka, se o stvari vsak trenutek lahko prepriča na kralju samem. Ljudje mu bodo šli radevolje na roke. Da bi pisec priklil svojo zadrego in obrnil no-zornost od prave stvari, se je zatekel k znanemu dogmdu na metliškem pokopali-šču. Toda ta stranska pot mu nič ne poma-ga. Kajti, kdo ve n pr. danes, v katerih vr-stah je iskal »Munov in Vandalov«, ki so šturmali pokopališče, ali v vrstah, s kateri-mi so v »duhovnem sorodstvu« oni metliški brezverci, ki so izostali od mišljona, ali pa v vrstah, ki so po duhu in morali sorodne »Slovenčevemu« dopisniku. Kakor da bi le-tela duševni in moralni sorodniki, n. pr. Marilini otroci, nikdar in nikjer nikoli ni-kakega vandalizma, ali hunizma, ali kaj drugega ne zakrivili! In navsezadnje ta opazka o »brezvercih«! Najbrže živi dopis-nik še v srednjem veku, ker skuša operirati s takimi preživetimi »slagerji«. Toda naj nikar ne misli, da je slovensko ljudstvo res še vedno tako zabito, kot si je on pred-stavlja. Kar se pa mišljona samega tiče, po-vemo odkrito, da »nas brezvercev« niti naj-manje ne moti. Če se vam zljubi, ga letos še enkrat lahko ponovite. Vsakdo na svetu ima svoje veselje in svojo zabavo. Za nas je ta stvar končana.

— Pokojnine družinam padlih in pogreanih vojakov. Ko se je koncem meseca oktobra leta 1920. ustavilo iz-plačevanje naklonitev, so vložile sko-raj vse vdove padlih, oziroma žene po-greanih vojakov prošnje za nadaljnje izplačevanje te državne podpore. Veči-noma pa niso naznanile, ali je pokojni-na že nakazana ali ne. Naklonitve to je podpore potrebnim svojem vojaških oseb, se nikdar ne nakazujejo več in vse dotične prošnje na davčne urade ali na deželno vlado so brez pomena. Pač pa ima vsaka vdova po padlem vo-jaku ali žena pogrešanega vojaka pra-vico do zakonite pokojnine zase in do vzdrževalnine za svoje neprekrljene otroke. Te pokojnine izplačuje redno raznosni oddelek delegacije minist-rstva za finance, vojaške mirovine (prej vojaška pokojninska likvidatura), po čekovnem uradu v Ljubljani narav-no na naslov dotične vdove. Za naka-zniti pokojnine pa ne zadošča navadna prošnja brez vsakih dokumentov, tem-več treba je pravilno izpolnjene in s potrebnimi listinami opremljene vloge v zmlsu razglasa deželne vlade za Slo-venijo, poverjenitva za socialno skrb-stvo, priobčenega v Uradnem listu št. 58 z dne 4. marca 1919. Občinski ur-di naj pouče prizadete stranke v tem zmlsu ter razglase, da se na podatavi nezadostno opremljenih prošanj sploh nikomur ne bo nakazala pokojnina, ozi-roma se bo nakazala šele po daljšem času, ker so potrebna razna polzvedo-vanja.

— Iz primorskih krogov smo dobili to-le pismo s prošnjo za oblasto: Pre-tekli teden je nekdo uprizoril pravico gonjo po časopisih proti g. Francu Krapešu in se celo drznili nastopati v ime-nu Primorcev. Ugotavljamo, da do-tičnik nima pravice nastopati v imenu vseh Primorcev, zlasti ne v imenu ti-stih, ki, kakor vsa poštena javnost, ob-soja neosnovane napade na g. Krapeša, ki ga kot vrliga narodnika in pošte-niaka pozna vsa Ljubljana in ki je po-leg tega tudi še naš primorski rojak. (Podpisi na pismu so uredništvu znani.)

— Vojni invalidi, vdovam in si-rotam. Oni organizirani člani in članice 7. okraja Ljubljana se v lastnem interesu pozivljajo, da doključno 10. t. m. plemeno ali osemno prijavijo sledeče podatke: 1. številu članke knjižnice; 2. natančen naslov in številu družinskih članov. Gre za zelo važno vprašanje. Prijava sprejema poverjenitvo sploš-ne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot za Ljubljano in okolico v Ljub-

ljani. Sentpeterska vojašnica, vrata št. 8, pritličje, levo.

— Podružnica »Jugoslovenske Matice« v Ložu naznanja, da se vrši dne 13. marca 1921 ob 4. uri popol-dne v poslopju ljud. šole v Starem-trgu redni občni zbor.

— Sanatorij na Goliniku. Pover-jenitvo za socialno skrb objavlja: Z ozirom na razne časopisne vesti, da so nekatera dela za popravila pri sanatoriju na Goliniku že oddana, se razglša, da so vse tozadevne vesti netočne. Poverjenitvo te zgradbe še niti ni odobrilo. Tudi ni dosedaj od poverjenitva za socialno skrb še niko upravičen ali pooblaščen, oddajati ta dela. Vsi morebitni dogo-vori v tem oziro bi bili radi tega ne-veljavni.

— Odmeki 13. oktobra pred mari-borskim sodiščem. Iz Maribora poroča-jo: Pred kratkim se je vršila razprava proti povzročiteljem demonstracij dne 13. oktobra lanskega leta, med katerimi je bil tudi sin dr. Verstovška. Takrat so bili vsi oproščeni, a državni prav-dnik se je proti razsodbi pritožil. Te dni se je bavil a celo zadevo senat, ki pa je tudi potrdil prvo razsodbo, češ da shod sicer res ni bil pravilno sklican, da na bi se bil v takratnih političnih razma-rah vseeno vrtil tudi brez sklicanja in da niso sklicatelji krivi, če je prišlo do demonstracij.

— Nabava zvonov in ljudstvo. Pi-šejo nam: Kadar smo hoteli imeti nove zvonove, smo zbirali denar od hiše do hiše in ga nosili župniku, da nam jih je naročil. Nikdar ga nismo vprašali za točen račun. Veseli smo jih pripeljali domov, potegnili v zvonik ter z njimi prikravali pozno v noč, da so lahko naši sosedi župniki čuli naša veselja. Cerkev je zvonove dobila, rahila za svo-je potrebe in pogrebe. Pri teh je bilo pa vselej treba nekaj plačati za obrabo zvonov, da bi se vsaj nekoliko nerahno lahko kupili novi. — Pa je prišla voj-na in njene grozote! Pobrali so nam blagoslovljene zvonove in plačali za njne nekaj kron, ki pa so jih nam koj zopet vzeli za volno posojilo. Še danes nam ne gre v glavo, kako je mogla du-hovščina to dopustiti! In kaj je bilo s ti-to blagajno, v katero so se stekale pristojbine za zvonjenje mrlicev? Ali je tudi izginila v volno posojilo? — Zda-j smo začeli zbirati za nove zvonove, ker nam je predolgočasno poslušati sedan-je klenkanje. Župniki nas navdušujejo za čast božjo, a mi pa vendar hoče-mo imeti nekaj besede pri tem zvono-nju, katerega plačamo mi sami. Tako smo zahtevali roden račun pri pobirani-ku za zvonjenje mrlicev in da naj 1. zvon pol ure našim v volni padim domič-nom v spomin na dan, ki ga dolžimo cerkev in državi; 2. naj zvoni vsako le-to pol ure zvečer pred narodnim praz-nikom t. j. zadnji dan v novembru in pa 3. zvečer dne 4. julia t. j. pred praz-nikom naših blagoslovnikov av. Cirila in Metoda. To so tako skromne želje, da nismo mogli misliti, da bi cerkev temu ugovarjala. Pa glej! Župnik kratko ma-lo hoče, da se zvonovi izroče cerkvi brez vseh pogojev. Torej! Plačaj, pa molči! To je bilo pre včasih mogoče, ko so še župniki vladali po pravili: Kmet čez teden dela, v nedeljo po mo-li; vse drugo bomo že sami opravili! A danes po volni pa vendar ne moremo biti tako uslužni, da bi zbirali kar sto-točice, pa jih izročili ljudem, ki nam ne izpolnijo preje omenjenih skromnih že-lj. Malimo, da ni dolžnosti brez pravi-ce. Ako pa nimamo prav nič govoriti pri vprašanju zvonov, pa tudi prav nič ne bomo dali zanje; naj jih pa plačajo tisti, ki jih bodo uživali! — Tu se vidi, ko-liko je v sarovih pravice za nas, v ti-stih sarovih, ki imajo ravno zdaj pol-na usta »avtonomije« menda zato, da ovrtajo delo za ustanovitev rodnih raz-mer v domovini.

— Spominjamo se naših slentih pri vsaki priliki! »Podpornemu dru-štvu slepih« v Ljubljani so darovali: Knezoškof ljubljanski dr. Ant. Bona-ventura Jeglič 1000 K; dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski, 400 K; konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani 200 K; Sever in Komu, tr-govina s semeni v Ljubljani, 200 K; Ant. Krisper, kolonijalna trgovina v Ljubljani, 500 K; A. Šarabon, vele-trgovec v Ljubljani, 100 K; H. Sut-ner, veletrgovca z urami v Ljub-ljani, 20 K; skupaj 2420 K, za kar se društvo najbrisrčnejše zahvaljuje in prosi sl. občinstvo, da blagovoli v obilem številu pristopati k našemu društvu. Ustanovni člani plačajo 500 K, podporni pa 20 K. Preplačila se hvalečno sprejemajo! »Podporno društvo slepih« v Ljubljani na roke predsednika g. F. Jurasek, Wolfova ulica 12.

— Cerkevni rop. Gulič Ivan iz Dot. Bistre na Hrvaškem je v družbi več razbojnikov ukradel iz cerkve v Kraljevcu vrhu monštran-co in druge dragocenosti v vrednos-ti 12.000 kron. Ukradel je tudi konjsko opremo vredno 12.000 K, neki učiteljici pa različne predmete v vrednosti 10.400 K. Roparska družba je razven Guliča že v zaporih. Raz-bojnik ima črne kodraste lase in žive oči razbojniškega podeda.

— Roparski napad v Hradeck-kega vasi. 27. febr. Je šel malo pred polnočjo sluga Jadranske banke Ja-kob Geršak skozi Hradeckega vas, kjer ga je napadel neznani moški in mu grozil z revolverjem. Napadalec

je precej velike postave in ima precej velike brke.

— K vlogi v trgovino Skabrne. Policija je na sledu vlomilcem pri tverdi Skabrne.

— Okradena šivilja. Eli Klarman, šivilja na Poljanskem nasipu je bilo ukradenih več stvari iz nezaklenjenega podstrešja v vrednosti 1100 kron. Tatvine je osumljena neka ženska.

— Ukradene kokoši in druga perutnina. V noči 28. febr. je bilo iz zaklenjene dvornice v Veliki čolnarski ulici 10 ukradenih več perutnine v skupni vrednosti 400 kron. Tat je odedel perutnini glave in jih pustil v dvornici. Tatvine je osumljen znani postopac 17 letni Prekuh.

— Sepata tatfca. 37 letna Apolonia Starčević, doma iz Temnice pri Reki je obtožena zločina tatvine. Tatfca sepa na desno nogo ter je precej učena, ker govori poleg slovenskega tudi nemški in italijanski.

— Noče v ječo. 21 letni Franc Perger iz Sp. Podbrežja pri Mariboru bi imel nastopiti 6 mesečno ječo radi zločina tatvine, pa jo je poznano kam pobrisal.

— Nepoštena služkinja. Okrožno sodišče v Mariboru išče radi tatvine 24 letno Pavlo Gross, rojeno na Dunaju, nazadnje služkinjo v Mariboru. Mlada tatfca je visoke, drobne postave in rjavih las.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarniške moči, mizarji, kolarji, krojači, čevljarji, zidarji, tesarji, slikarji, peki, mlinarji, mesarji, strojniki kurjači, dlnarji, dlnarice, sedlarji, natakari, natakari, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejmejo: hlapci, dekile za polje, ključavničarji za izdelovanje orodja, kovinski brusarji, sodarji, usnarji, železolarji, kolarji, mizarji, kovinotiskarji, služkinje, kuharice, vzgojiteljice, vajenci, vajenke itd.

— Čegave so stvari? Poleti leta 1916. je neki vojak, ki se je vozil z vojaškim vlakom skozi Ljubljano, izročil neki ženski zavitek, v katerem so se našle razne obleke, mala srebrna kriznica, kovinasta vaza za cvetlice, 1 par zlatih uhanov, 1 plošča s podobo Albrechta Dürera in druge malenkosti. Očividno je vojak vse to nakradel ali naplenil na jugu. Politiško ravnanje, oboje, kjer so vsi ti predmeti shranjeni, obilavila to, da se pride na ta način morebiti do ugotovitve pravega lastnika teh stvari.

— Koncert vsako nedeljo v gostilni »Favala, Spodnja Slika št. 150. Svira umetna godba. Začetek ob 8. ura do 8. zvečer. (1643)

— Umrla je v Ljubljani gdnca. Melita Ihanec. Pogreb se vrši jutri. — Blag ji spomin!

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča Ljubljani.

Drama:

Sobota, 5. marca: Razvalina življenja.

Red B.

Nedelja, 6. marca: Golgota. Izven.

Ponedeljek, 7. marca: Golgota. Red C.

Torek, 8. marca: Zaprtje.

Sreda, 9. marca: Bajka o volku. Red B.

Opera:

Sobota, 5. marca. Dalibor. Gostovanje gospe Milene Suž - Štefanec.

Red A.

Nedelja, 6. marca: Mignon. Gostovanje g. Julija Beletta. Izven.

Ponedeljek, 7. marca: Zaprtje.

Torek, 8. marca: Tosca. Red C.

Sreda, 9. marca: Mignon. Red D.

Marionetno gledališče igra v nedeljo 6. t. m. petdesetletno bajko »Snežulčica« in enodeljansko »Carobni dečnik«. Dve predstavi: prva ob 3. in druga ob pol 6. popoldne.

— S. S. Bachov pasijon po evang. Matevžu so bo vršili neprekinjeno v dneih 15. in 16. t. m. ob pol 6. popoldne.

Vetopnice k pasijonu se dobijo od torke to je 8. marca, v Dolenčevi trafiki.

Prečernova ulica. Ker je veliko vetopnic že v naprej naročenih, se obdnetvo opozarja, da si ostale prostore pravčasno zagleda.

— Jugoslovanski repertoar v Brnu. Narodno gledališče v Brnu uprizarja Ivana Vojnoviča »Dubrovniško trilogijo« in Neumanovo opero »Ekvinočje« po drami Iv. Vojnoviča. — V Brnu gostujejo begunci Rusi Ignacij in Pavel pod vodstvom Stas. Janovskega. — Opera je uprizarila zadnje čase Debussyjevo opero »Pelléas in Mélisande«, Fibichovo opero »Sarkas« ter Smetanovo »Poljub«.

— Masarykova dela v nemškem prevodu. »Češke Slovo« poročila, da je založnik Hase v Pragi izdal izbrana Masarykova dela v nemškem jeziku.

— Jugoslovanske Njive« 8. številka je izšla z naslednjo vsebino: Uredništvo: Jugoslavija. — Ante Dobronić: Absolutna i programna muzika. — Dr. Tadeusz Lubaczewski: Poljski prepovedi. — Dragan Novak: Riješenje stambene krize. — Inž. Milan Marinović: Pred osnutkom zavoda za žumarske poskuse. — Jugoslovanski pregled: Umetnost: Prosveta, socialni život. — Slovenski pregled: Poljski glasnik. — Inostrani pregled: Udruga Države Sjeverne Amerike; Italija. — Listak.

— Za »Narodno Galerijo«. Društvo »Narodna Galerija« je bilo ustanovljeno leta 1918. Njen program je obsejal

v 2. točki društvenih pravil, ki se glasi: Namen društva je ustanovitev, izpolnjevanje, vzdrževanje in varstvo javne slovenske umetnostne galerije t. j. zbirke slikarskih, plastičnih, grafičnih in stavbarskih umetnovorov umetnikov slovenskega pokolenja, bodisi moderne, bodisi starejše dobe. Isključno tudi niso umetnovori drugih umetnikov, zlasti ne teh, ki so stali v zvezi s domačo umetniško produkcijo, oziroma, ki so vplivali na razvoj slovenske umetnosti. Društvo ima tudi vse, se obsejajo umetniške zbirke, spadalajo v navedeni okvir, združiti v celokupnost. Poleg ustanovitve zbirke same je društveni namen naposled tudi zgradba ali pridobitev poslopja za slovensko umet. galerijo oziroma začasna pridobitev prostora za nastanitev zbirke. Istotako je društveni namen ovsobujanje zanimanja za upodabljalno umetnost, raziskovanje slovenske umetnosti, prirejanje sestankov, predavanj, delitev nagrad ter izdajanje spisov in reprodukcij, vse to kolikor je potrebno v namen, izražen v prejšnjem odstavku.

— § 3. V doseg navedenih amotov zbirka društvo donarstva s darili voliti in s članarino, obenem pa tudi umetnine s nakupi, darili in testati. Društveni odbor za prvo poslovno leto se je z vsemu lotil poverjene mu naloge. Zanimal se je za večje zbirke in dosegel pri ljubljanskem mestnem magistratu, da mu je bila izročena v varstvo precej bogata mestna zbirka slik in kipov. Spojitviti to z umetniškimi, nakupljenimi iz nabiranja društvenega premoženja, je bil temelj za javno umetnostno zbirko položen in s tem saeno najlepše dokazana eksistenca upravičenosti tega prevažnega kulturnega društva. »Narodna Galerija« se je nadalje že takoj iz početka zanimala za druge obstoječe javne in zasebne zbirke in posamezne znamenite domače umetnine. Uspeh je bil precej povoljen: nekje jih je že prešla v last, nekaj v varstvo druge umetnine so ji pa obljubljene. Da se nabrana dela čim prej izročijo narodu v pogled, se je uredila prva zbirka v znamenju slovenske moderne umetnosti, ki je v društvenem inventarju tačas neodločene zastopana in je sploh v najhujšem stiski s zanimanjem javnosti. Glede razstavnih prostorov je prišlo na pomoč zopet ljubljanski mestni magistrat, ki je s tem dokazal, da se zavoda velikega pomena te najmlajše naše prosvetne ustanove. Zato s svojo zbirko je radevolje odstopil tudi svoje lokale v I. nadstropju Kresle našt Narodni Galeriji. Najvažnejši dogodek v doseganju delovanja društva je nedvomno otvoritev društvene galerije slikarskih in kiparskih del slovenskih umetnikov, ki se je izvršila dne 7. marca 1920. Ta prva zbirka obsega vse nedostopne prostora same približno nekaj nad osmestdeset umetnovorov, ki pa vendar obiskovalcem nudijo dokaj popolno sliko naše moderne umetnosti. Zastopani so počeni s A. Ažbetom vsi naši mojstri, da navedemo samo par imen: I. Grohar, F. Vesel, P. Jakopič, M. Jama, F. Trtnik, I. Kobličeva, M. Stern, I. Vavpotič in kiparji: F. Bernker, L. Dolinar, I. Napotnik in naš največji jugoslovanski mojster - kipar Meštrovič. — Galerija je dostopna javnosti vsako nedeljo in praznik od 10. do 12. ure in ob četrtkih od 15. do 17. ure, v Ljubljani. Solaki dreverod št. 2. V prvem društvenem letu je imela Narodna Galerija glasom svoje bilance na ustanovni, članarini in raznih daril dohodkov K 42.018.76. — Odbor je nakupil od števili domačih umetnikov 62 izbranih umetnovorov za skupno vsoto K 47.430 in sicer 13 oljnatih slik, 4 akvarele, 4 grafična dela in 2 kipa v mavcu. Društvo je štelo v prvem letu 103 redne člane in 31 ustanovnikov. Redni člani plačajo letno K 30, ustanovniki pa enkrat za vselej vsaj K 500. Če pa hoče »Narodna Galerija« tudi vnaprej vrstiti svoje eminentno prosvetno nalogo in zhrati razstave slovenske umetnine vseh časov, da s tem pokaže celotno podobo slovenskega upodabljalnega genija, da postane zarišek in zakladnica lepote, ki jo je ustvaril naš narod, je treba, da po svojih močeh sodeluje vsak dobro misleč Slovenec. »Narodna Galerija« vabi torej vse, ki jim je razvoj naše umetnosti pri srcu, da pristopijo kot redni člani, oziroma ustanovniki ter se je spominjajo z darili in primernimi umetninami.

— Slovenska Matice vabi vse svoje člane, naj pošljejo članarino za tekoče leto v znesku 40 kron. Ljubljanski člani naj plačajo po možnosti sami ali po kom drugem v matični pisarni na Kongresnem trgu št. 7. Pisarna je odprta vsak delavnik od 10. do 12. in od 3. do 6. ure. Vse poverjenike prosimo naj pridno pobirajo članarino in skušajo pridobiti čim več novih članov. Kjer matičnega poverjenika ni, pa bi ga kazalo ustanoviti, naj se ogleda kak rodlob in koga prekrbi ali pa prevzame poverjenstvo sam. Imamo poverjenike za Prekmurje kjer do zdaj ni bilo matičnih poverjenikov. Ker je odpadlo v zasadenem ozemlju mnogo poverjenikov, od katerih ne bo moglo vsesh obnoviti, naj se razširi krog članov Slovenske Matice na vseh in na jug. Slovenska knjižica bodi enakopravna s srbsko in hrvaško. Naj pride njihova k nam in naša k njim. — Opozorjamo na zemljevid slovenskega ozemlja, ki kmalu izide. Ker bo število naklade le omejeno in je priljubljen še mnogo narodnikov, prosimo vse, ki se za zemljevid zanimajo, naj pošljejo čim prej naročnino. Na račun enega izvoda sprejemamo 80 K. Knjižnice društva in posameznike opozorjamo na matično knjižnjo zalogo. Po zelo smernih cerah je na razpolago mnogo znanstvenih in prirednih knjig, med temi Petarlin - Pe-

truške zbirka pesmi »Po čisti in atepic, Dostojevskega »Zapiski iz mrtevga doma« v prevodu VI. Levstika, Zofke Kvedrove »Njeno življenje«, E. Kristana »Princiarjevo pomlajenje«, Milčinskega »Zločinec«, Ka. Meška »Slike« itd. Na zahtevo pošljemo cenik.

— Kosor Josip: Žena. Drama u tri čina. Zagreb. Stef. Kugli. Str. 73. K 30. 3. izdaje. Zagreb. Stef. Kugli. Str. 71. K 30. — Kosor je med najoriginalnejšimi in najmočnejšimi hrvaškimi dramatik. Nedavno so v Zagrebu igrali njegovo najnovejšo dramo »Nepobedljiva ladja« z izrednim uspehom. Kosor — Požar strasti. Drama u 4 čina. Društvo je dosegel s svojimi samostojnimi dramatičnimi deli velikih uspehov tudi na odrih na Dunaju, na Češkem, v Nemčiji in celo v Angliji. Noben drug jugoslovanski dramatik ni žel doslej priznanja svetovne kritike in celo Prizhyszewski je pisal o Kosoru z izredno toplim priznanjem. Kosor zaletoma svoja dela iz globine ljudske strasti in sicer iz dalmatinskega ali slovenskega življenja. »Edini kriterij zame, da li je delo veliko, je moment, v katerem se moja duša zerozi,« piše Prizhyszewski. »A za to duševno grozo sem Vam hvaležen: ob čitanju Vaših dram sem to občutil po dolgem času zopet enkrat.« Na slovenskem odru je Kosor še neznan. Zdati sta izšli hkrati njegovi dve drami v knjigah, ki sta pristopni tudi slovenski drami. Za Tudišem, Vojnovičem in Petrovičem spada Kosor na slovenski repertoar.

— Jotić A. St.: Istotja slovenske književnosti. (Po Grafenaueru i drugima). Kratak pregled za srednje i stručne škole i privratno upotrebu. (Izdaje knjižarnice Raškovića i Čukovića. Beograd. Str. 120. Cena 7.50 din.). — Z ministrsko odredbo s dne 30. marca 1919 spada v srednjoškolski učni načrt za doseganju Srbijo učne književnosti srbke, hrvaške in slovenske. Prof. Jotić v Nišu je v ta namen sestavil učbenik za slovensko literaturo, knjigo, ki je prva te vrste v Srbiji: po načrtu bi se jemala. Literatura do l. 1848 v 7. razredu dalje pa v 8. razredu. Iati pisatelji pripravljali tudi slovensko krestomatijo, ki je podlaga literarni zgodovini. Jotićovo delo pomeni načeloma velik napredek in naj da Slovenec pobudo, da se vnetje poverilmeo hrvaško - srbkega jezika in literaturo. O podrobnostih danes ne moremo govoriti: ogledali smo si zgodovinski uvod in obzljajmo, da se g. avtor ni pobrigal za točnost podatke, da ni prepusil tudi izdelovanje uvoda pravemu strokovnjaku. Tudi z metodinega stališča se da knjigi mnogo prigovarjati: nahaja se v njej brez potrebe cela vrsta imen, ki morajo v Srbiji i profesoriu i dijaku ostati — gluha. Podkradli so se Jotiću take napake kakor: Skofja Loka — episkopija Lokal itd. itd. Iz Grafenauerjevih besed, da se je Govekar v »Ljubezni in rodoljubni« ognil pretiranega naturalizma, je Jotić napravil stavek, da je Govekar v tej zvezi »dal skrajni naturalizem«. Dalje ne bomo naštevati napak.

— Slovaški umetniki za ruske umetnike. Dr. Kramar je prejel pismo društva slovaških umetnikov, ki prosi, naj jim pošlje 8—10 ruskih umetnikov beguncov. Poskrbe zanje stanovanje in prehrano ter jim omogočijo da igrajo na odru, slikajo ali kar koli delajo za rusko kulturo. In obogateno duševnosti slovaške inteligence. Zanimamo se predvsem za usodo ruskih umetnikov in ker smo prepričani, da je med begunci gotovo odličnih literatov, glasbenikov in drugih umetnikov, in ker vemo, da bode rešitev ruskega naroda v tej strašni, njegovo življenje ogrožajoči tragediji možna v največji meri z vznešenjem naroda torej s kulturo, smo na seji našega društva v Turinam av. Martin sklenili da ponudimo 8—10 odličnim ruskim umetnikom svojo pomoč. Tako pišejo Slovaki, ki razumevajo slovensko vzajemnost delansko, praktično in bi bili lahko vzgled vsaj slovenski javnosti v dejanju se kaže resnično bratstvo.

— Vid Vuketić Vukosavić: Basne i priče u starini. 1920. Nakladom knjižare »Jadranc« u Dubrovniku. Str. 176. Cena broš. 9 din. vez. 12.50 din. V tej knjigi je 560 basni in povesti. Jezik je strogo čist in naroden. Vvod je znanstven. Vsakdo lahko črna nauke iz teh prastarih, večnoma mednarodnih a deloma tudi jugoslov. basni, zlasti v današnji dobi vrenja in dvomov. Za mladino je izšla po tej knjiži manjša z naslovom »Basne za mladih«. Str. 96. cena vez. 6 din. 4. Knjižica je primerna za deca liudskih šol. Na zbirko opozorjamo učitelstvo: uporabna bo po odlomkih za nove čitanke.

Turistika in sport.

— Izlet v Lozatec in nazaj priredi v nedeljo, dne 6. t. m. klub kolesarjev in motociklistov »Hilja«. Odhod ob 9. uri zjutraj izpred klubovega lokala, restavracija »Novi svet«. Vabljeni so vsi kolesarji in motociklisti.

Društvena vesti in prireditve.

— Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Jutri popoldne ob 10. skušnja moškega zbora, nato kratka odhoroja seja.

— Občni zbor pevskega društva Ljubljanski Zvon se vrši jutri 6. t. m. ob 8. popoldne v restavraciji Narodnega doma. K obliki udeležbi še enkrat vabi odbor.

— Sestanek obrtnikov. V ponedeljek 7. marca ob 20. uri se vrši

v gostilni pri »Zlatorogu« važen sestanek obrtnikov. Pridite v mnogobrojem številu. Franchetti, zvezni načelnik. (k)

— Petočinski zaklad za zdravniške vdove in sirote države SHS v Ljubljani vabi na izredni občni zbor 10. marca t. l. ob 4. popoldne v deželni dvorci, 1. nadstropje, posvetovalnica. — Dnevni red: Prememba pravil (povišanje letnih pripevkov ter pokojnin). Zadeva zelo važna! Prisotnost absolutno potrebna! — O d b o r k

— Občni zbor »Društva jugoslov. novinarjev v Ljubljani« se vrši v nedeljo, 13. t. m. ob 10. dopoldne na verandi restavracije Košak, Kopitarjeva ulica (Perdan). Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkcionarjev; 2. Odobritev pravil centralnega udruženja; 3. Odobritev pravilnika sekcije Ljubljani in spojitve s centralnim udruženjem; 4. Volitev odbora sekcije in 5. Slučajnosti. — Ker je za ta občni zbor po sedanjih pravilih potrebna dvotretjinska večina,

Najnovejša poročila.

VOLILNI OKPAJI V JULIJSKI BENEČIJI.

— Trst, 4. marca. Iz Rima je došlo poročilo, da bo Julijska Benečija skoro gotovo razdeljena na tri volilne okraje in sicer: Gorishko, Trst in Istra, Zader voli zase enega poslanca. Za prihodnje pa bodo tudi nove province razdeljene v politične okraje z najmanj 10 poslanci in morda združene z nekaterimi stariimi provincami, tako Gorishko z Vidmom.

NOVA BARBARSTVA V ITALIJI.

— Firenze, 4. marca. Vsak dan prinese novo divljanje, novo škodo, nove žrtve. V Empoli je bilo 9 mrtvih in 10 ranjenih. Napadeni so bili vojaki, in nobenega usmiljenja niso imeli z njimi napadalcji, pa če so jim še toliko pripovedovali, da se peljejo v Firenze, kakor jim je ukazano, da torej vrše samo svojo slubo. Bilo je zvečer v temi. Vojake, ki so se peljali skozi, so začeli obstreljevati. Poveljnik je na glas poudarjal, da oni, ki se vozijo skozi Empoli, niso fašisti, marveč da je mornariško vojaštvo, ki gre v službo na železniške postaje v Firenzi. Sledilo je strašno streljanje in padale so žrtve. Niti trupel niso pustili na miru, marveč jih je razkačena množica razsekala, nekatera so vrgli v vodo. Treba je bilo velikega napora, da se te divljanje ustavilo. Sledilo so številne arcaicije.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

— Rim, 4. marca. V včerajšnji seji je Cicotti Scozzese (soc.) vprašal, ali bo mogoče, da poda v prihodnji seji vprašanje o londonski konferenci in o stališču Italije na tej konferenci. Cicotti se je temu protivil rekoč, da to ni mogoče, ker bi taka diskusija utegnila zelo motiti italijansko in druge interese. Manes (Rim.) je izjavjal, da bo mogoče v debati o zun. proračunu govoriti o vsej zun. politiki. Prišlo je do glasovanja za predlog Cicotti Scozzese. Za je glasovalo 51, proti 183.

POMORSKE PRIPRAVE V TOLONU.

— Pariz, 4. marca. Pomorska divizija v vzhodnem Sredozemskem morju je odplula iz pristanišča Juan proti Toulonu. Krizarki »Paris« in »Bretagne« in flotila torpedovok morajo biti pripravljene, da odplujejo, kam, ni povedano.

KAJ SE PRIPRAVLJA V NEMČIJI?

— Berlin, 4. marca. Globok utis je napravil v Berlinu in povsodi poročilo o ultimatu Nemčiji. Vse je nervozno, vse ugiba, kaj bo sledilo iz londonske konference. »Berliner Tageblatt« izvaia, da je položaj res težek, ali odprte so še razne možnosti. Preteči pa utegne še več dni, predno se reši nemško vprašanje. Pariške določbe so nesprejemljive in nobena vojaška grožnja ne more omajati ne nemške vlade in ne nemške mase. Odgovor na ultimatus se bo glasil, po mnenju lista, n. e. Iz zapadne Nemčije so došla poročila, da je ultimatus izzval mrzlično vzbujanje. Velika industrijska in bančna podjetja kakor tudi privatniki so začeli z vso naglico spravljati svoje vrednosti v notranjost Nemčije.

POGREB RAZKRALJA NIKITE.

— d Nizza, 4. marca. Po posvetovanjih v vili Des Lisers se je sklenilo, da se položi truplo kralla Nikite noči v rakev in da se jutri

se člani pozivajo, da se ga polnoštevilo in točno udeležijo. — Odbor.

— Slov. zdravniško društvo v Ljubljani naznanja svojim članom, da se vrši 1. mesečni sestanek dne 14. t. m. ob 4. popoldne v poročnišnici občje javne bolnice v Ljubljani s sledečim sporedom: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Razgovor o ličičniškem Vjesniku. 3. Demonstracije prof. dr. Al. Zalokarja. — Odbor.

— Dramatski odsek je osnovalo Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj v Ljubljani in prične v kratkem s predstavanji. Gospodje in gosposke, ki žele sodelovati, se prošijo, da se čimprej priklase v šentjakobski napredni knjižnici. Osnovala se bo tudi dramatična šola. k

— Pevski zbor Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj ima pevsko vaje vsak ponedeljek in četrtek ob 8. zvečer v šoli na Prulah. Vabimo pevce zbehi šentjakobskega okraja, da pristopijo k temu pevskemu zboru. k

ČEŠKOSLOVAŠKO - AVSTRIJSKA TRGOVSKA POGODBA.

— d Praga, 4. marca. Danes je bila v ministrtvu za trgovino konferenca med avstrijskim zveznim ministrom dr. Heinlom, oddelnim načelnikom dr. Riedlom in ministrom dr. Hotowetzem glede priprav za sklenitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško. Na konferenci se je dosegel popoln sporazum glede programa, ki bo tvoril podlago za trgovinska poyajanja. Nekatera vprašanja so se odkazala posebnim odsekom, ki bodo začeli delovati dne 17. t. m. deloma na Dunaju in deloma v Pragi. V Pragi bo zboroval finančni in prometni odsek, na Dunaju pa odsek za splošna vprašanja trgovinske politike (sklepanje trgovinske pogodbe) ter posebna komisija za vprašanja uvoznih in izvoznih prepovedi, za ureditev obmojnega prometa, potnih listov in veterinarstva ter sklepanje o carinskem kartelu.

ANTANTINE ODREDBE IN NEMČIJA.

— d Berlin, 4. marca. Pri državnem ministru za notranje posle je bilo danes posvetovanje z zastopniki zasedenih pokrajin. Ugotovilo se je, da so napovedane odredbe težke, toda ne nepričakovane. Napovedane odredbe ne morejo dati nobenega povoda, da bi državna vlada zavzela drugačno stališče.

— d Berlin, 4. marca. Kakor poroča »Deutsche Allg. Zeitung«, je dolnje-renska trgovska zbornica v Duisburgu Ruhrortu izjavila, da do cela spoznava dalekosežnost napovedanih odredb antante, zlasti za ozemlje, ki ga zastopa. In prosi državno vlado najnujnejše, naj na vsak način vstraja na svojem stališču.

ANGLIJA IN EGIPT.

— d London, 3. marca. V spodnji zbornici je na vprašanje izjavil zastopnik vlade, da se želi britanska vlada posvetovati z odposlankstvom, določenim od egiptanskega sultana, in namesto protektorata sestaviti vlado, ki bi varovala britanske posebne interese in zadoščala upravljenim željam Egiptčanov.

VELIKI NEMIRI V NEMSKEM PARLAMENTU.

— d Berlin, 4. marca. Predsednik Loeb prebere dospeljo angleškega ministrskega predsednika in pripomini, da v zbornici ne bo nikogar, ki bi mislil, da se te določbe ujemajo z versaillesko mirovno pogodbo. (Viharno odobravanje in ploskanje v zbornici in na tribunah. Velik hrup pri neodvianih in komunistih. Iznova burno odobravanje in ploskanje drugih strank). Medtem se javi več poslancev skrajne levice k besedi. Post. Hoffmann stopi na govorniško tribuno. To je znamenje za velik vihar. Čujejo se kliči: »Vunt« — Predsednik Loeb voli, da ni podelil nikomur besede in da je tudi ne bo nikomur podelil. — Te besede predsednikove so zbudile velikanski hrup pri neodvianih in komunistih, ki jo trajal skoraj dve uri. Slišijo se jako razburjeni kliči med obema strankama. — Ko hoče predsednik preiti k nastopni točki dnevnega reda, so dvigne na skrajni levici nov vihar. Poslanca Crispian in Hoffmann se ogledita k poslovniku za besedo. Predsednik jim jo odreče in ob silnem hrupu prekine sejo do 15.30. V dvorani se je med odmorom nadaljeval nemir in poslanci so se psovali. Ko so čakali približno dve uri, je zastopnik vlade naznanil, da se danes seja ne bo nadaljevala.

Gospodarske vesti.

g Dražba zaplenjenega konja. V ponedeljek, dne 7. marca t. l. bo prodan na dražbi lep, močen, zaplenjen konj na pristavi Zelen hrib poleg Dolenjskega kolodvora.

— g Ljubljanski trg. Tržno življenje postaja živahnije. Mesni trg je dobro zalo-

žen z blagom. Govelega mesa je dovolj, a se še vedno skuša tu na tam prodati slabo blago. Stranke se opozarjajo, naj kupujejo dosledno le dobro, nesumljivo blago, čeprav se s'abele ponuja po nekaj kron znižani ceni. Izvoz žive in zaklane govede postaja od dne do dne živahnije. Cena živi

leži volov srednje kvalitete se giblje med 18 in 20 za kg. Vsi deli nemogočega izvoza telet bo domači trg s telečjim mesom dobro založen, vsled tega je pričakovati močnejšega padca cene telečjega mesa. Od srede, 9. marca naprej se znižajo cene telečjega mesa od 26 na 24 K l. vrste in 22 K l. vrste. Slanina se drži na ceni 48 K za mešano blago; svinjsko meso 32 K l. vrste, II. 30; mast 54 K. Sadni trg je dobro založen, a še ni dovolj promet. Importiranih karfiolov izvrstne kvalitete je na trgu dovolj po ceni 8 do 15 K za kos po kakovosti. Velika množina jaje prejšnjih tednov je nenadoma izgubila, tako da trg ni zadostno založen z jajci, vsled nakupa jaje za izvoz potom prekupecev. Cena je skočila na 2 K za kos. Stranke se opozarjajo, da se bo vsako prodajanje ali kupovanje jaje višje kot po 2 K najstrožje zasledovalo. Obenem se prosil občinstvo, naj nemudoma naznanijo tržnim organom vsako prekupevanje jaje od strani veržinskih prekupecev na trgu in po mestu. Strankam se svetuje, naj si takoj sedaj vložijo manjše množine jaje za domačo porabo. Mlečjskih izdelkov je za dnevno porabo zadosti. Cena se še vedno vzdržuje na 18 K za kg moko št. 0. Stranke se prosijo, naj nemudoma naznanijo vsak nakup slabe moke ter prineso majhen vzorec na mestno tržno nadzorstvo. Ime stranke ostane tajno. Mleka je na ljubljanskem trgu dovolj zelo mešana kakovosti. Prosimo stranke, naj naznanijo vsako dobavo sumljivega mleka s točnim naslovom prodajalca. Vzorec naj se napravi na ta način, da se mleko v celotni litru, ali bolje še v večji množini 2 minuti temeljito meša, potem vzorec izlije v čisto, z vročo vodo pomito steklenico. Z brezobzirnim naznanjenjem nakupa sumljivega ali pokvarjenega blaga občinstvo najizdatneje pripomore k uspešnemu tržno-nadzorstvenemu poslovanju.

—g Italijanske banke v Jugoslaviji. Več italijanskih bank namerava otvoriti v Jugoslaviji svoje podružnice. »Banca commerciale italiana« v Milanu namerava otvoriti podružnice v Beogradu in Zagrebu. Ta banka je ena od največjih italijanskih bank, ki ima svoje podružnice po vsej Italiji in Južni Ameriki in ima tudi obširne banke kakor: Italijansko-bolgarska komercialna banka v Sofiji, Italijansko-romunska banka v Bukarešti, Italijansko-madžarska banka v Budimpešti ter Italijansko-avstrijsko društvo za trgovski kredit na Dunaju. Glavnica banke znaša 812 milijonov lir, rezerve pa 156 milijonov lir.

—g Znižane prevozne cene iz Anglije v Jugoslavijo. Naša trgovska agencija v Londonu sporoča, da so angleška broderska društva znatno znižala cene za prevoz blaga v Solun, Gruž, Reko in Trst. Doslej se je računalo za prevoz blaga iz Anglije v Solun 160 šillingov za tono, medtem ko se sedaj računa 90 do 100 šillingov. Za ostala tri pristanišča je znašal prej prevoz 182 šillingov, sedaj 92.50 šillingov za tono. Parniki odhajajo iz Anglije vsakih 8 dni.

—g Izprememba spričeval o izvozu. Carinski svet je na seji dne 8. februarja določil, da se ukine dosedanja odredba razpisa O br. 2443 z dne 25. aprila 1919, ki se je glasil, da morajo potrdila o izvozu blaga iz neutralnih držav vsebovati razen splošnih podatkov tudi klavzule, da so proizvajalci kapitala in dela dotične države, iz katore blago izvira in da upravljaajo podjetja, v katerih je bilo izdelano, lastni državljani.

—g Tržne cene v Mariboru. Za Maribor veljajo danes naslednje tržne cene: Volovsko meso I. vrste 27 K, II. vrste 25 K, biki, krave, telice 24 K, jezik 24 K, vami 8 K, pljuča 10 K, obisti 24 K, gobec 1—K, parklji 8 K, vimo 10 kron, loj 26 do 30 K, telečje meso I. vrste 25 K, II. vrste 23 K, pljuča 20 K, prešičevo meso 32 K, prešičja pljuča 14 kron, jetra 14, obisti 16 do 20 K, glava 20 K, parklji 20 K, slanina 42 do 48 K, prekajena slanina 52 do 56 K, mast 52, prekajeno meso 42 do 46 K, prekajen jezik 46 K, konjsko meso I. vrste 12 K, II. vrste 10 K; pšenična moka št. 0 16 K 80 v, št. 1 15 K 80 v, št. 6 13 K 50 vin, pšenica 10 do 11 K, rž 9 do 10 K,

ječmen 9 K, oves 4 K, proso 5 K, koruza 5 K 50 v do 6 K.

—g O uvozu carini. Dne 20. t. m. je imel ministrski svet sejo, na kateri je ponovno razpravljal o uvozu carini. Trgovinske zbornice so vabljene, da podajo svoje strokovnjaško mnenje. Potem šele bo finančni minister o stvari končno veljavno odločil.

—g Trošarinski predpisi. Delegacija ministrstva finančne je izdala zakon o državni trošarini, trošarinski pravilnik in pravilnik o trošarini na vino v Sloveniji v ročni knjižnici pod naslovom »Trošarinski predpisi«. Trošarinski pravilnik in pravilnik o trošarini na vino natisnjena po stanju dne 1. decembra 1920, torej v sedaj veljavni obliki. Izvod stane 30 kron. Naročila in denar (po pošti ali v gotovini) sprejema izključno le »Gospodarski urad delegacije ministrstva finančne v Ljubljani«. Če se pošlje denar po pošti, naj se pošlje vedno s pošto nakaznico ne pa morda s pošto polnočnico na naslov delegacije.

—g Izdelovanje svil. Ministrstvo za trgovino izdeluje naredbo, ki bo podpirala izdelovanje svil v Vojvodini in Gjeveliju.

—g Zgospodarske predvojnne posojili. Ministrstvo finančne, generalna direkcija državnih dolgov, obavlja z razpisom z dne 26. februarja 1921 D. br. 1828, da naj se popišejo in zgospodarsko razum onih obveznic predvojnne posojili, tudi obveznice ogrskega državnega dolga in sicer: »4% posojilo za regulacijo Tise in segedinsko premijsko posojilo iz l. 1880.« Te obveznice bo podpisoval in zigosil tako kakor je bilo za naknadno zigosanje obveznic drugih predvojnne posojili oblikovani, davčni urad za mesto v Ljubljani v roku do vsehga 13. marca 1921.

—g Oddaja premoženja na Dunaju. Kakor poroča »Neues Wiener Tagblatt« cenijo predplačila na oddajo premoženja na Dunaju dosedaj na sedem milijard.

—g Za otegnitev 10kronskih bankovcev iz prometa. Zagrebška trgovinsko-obrtna zbornica je brzojavno naprosila finančno ministrstvo, naj bi se najprej otegnili iz prometa 10kronski bankovci, z eno in dvokronskimi pa naj bi se počakalo dotlej, dokler ne bi prišel v promet kovani denar.

—g Švabsko-švicarska banka v Beogradu. Zastupni finančni komite ministrstva je odobril načrt švabsko-švicarske banke s sedežem v Beogradu.

—g Pogoji za izvoz ovasa. Ministrstvo trgovine in industrije sporoča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je vojno ministrstvo v sporazumu s trgovinskim ministrstvom v zmlusu sklenila ekonomsko-financijskega komiteja ministrstva z dne 17. t. m. določila za izvoz dovoljenih 8000 vagonov ovasa, sledeče pogoje: 1.) Izvoznik mora predvsem prijaviti vsako količino ovasa, ki jo želi izvoziti vojnemu ministrstvu. Od te množine zadrži vojno ministrstvo 10% za lastno potrebo. Mesto oddaje za te količine določa vojno ministrstvo. Izvozniku se plača takoj po oddaji določenega odstotka ovasa protivrednosti 72 dinarjev za 100 kg ki odgovarja povprečni tržni ceni zadnjega polletja. O oddaji da vojno ministrstvo izvozniku certifikat, ki mu služi kot potrdilo za carinske oblasti, da so zahteve vojnega ministrstva izpolnjene in da vodi evidenco, da se določeni kontingent ovasa ne prekorači. Na podlagi tega potrdila odpremo carinske oblasti ovas proti plačanju 10 dinarjev izvozne carine za 100 kilogramov, dalje plačanju prometnega davka in osiguranju valute.

—g Problem poljske valute. »Trgovski priročnik« pod tem naslovom zanimivo razpravo o poljski valuti. Med drugim pravi: Znano je, da je poljska valuta najslabša na celotnem svetu. Ker pa niti ena država ne more biti ravno dušna napram razmeram v drugi, se sedaj vse države Evrope zanimajo za valutne razmere v Poljski, ker je pad normalno gospodarsko življenje mogoče le v ravnotežju sili. Današnja poljska valuta marka, se je rodila kot prehodna valuta in zato že takoj s početka ni uživala zaupanja prebivalst-

va. Na vsakem poljskem bankovcu se čita klavzula: Poljska država prevzame odgovornost, da prevzame te državne bankovce za kasnejšo poljsko valuto v razmerju, ki ga bo za poljsko marko določila ustavotvorna skupščina. Poljska marka je bila v početku v prometu obenem s nezigosanimi avstro-ograbniki bankovci in s carskimi rublji. V prvi polovici 1920. je bila odredjena izmena. Kar se tiče kron, morale bi se zamenjati v razmerju 100 K za 70 poljskih mark. Pri tej izmenjavi pa kmetstvo prebivalstva sploh ni sodelovalo, istotako seveda tudi večina meščanstva ne. Posledica tega je bila, da so cene raznih potrebščin poskočile in sicer na isto število mark kakor je dotično blago prej stalo kron. Pri tem so bili seveda v prvi vrsti ogroženi oni, ki so zamenjali svoje krono v marke. — Nezigosane krono, katere so razni špekulanti z valuto pokupili, so na zakonitih borzah kmalu poskočile nad pariteto tako, da se je za 1000 nezigosanih kron dobilo že 1500 poljskih mark. Po boljševištem porazu so pričele tuje valute naglo padati, ker se je pokazala potreba mark v trgovini in ker so bili oni, ki so za časa panike pokupili tuja plačilna sredstva, pripravljeni da jih za vsako ceno zopet prodajo. Po kratki dobi procvita je prišla poljska valuta vsled slabega gospodarskega položaja države zopet polagoma, a stabilno padati. Mnoge tuje valute so se v času dveh do treh mesecev dvignile za 100 do 200%, a s tem je rasla tudi draginja. — Sedaj se bavi poljska vlada z mislijo, da s hitro in definitivno ureditvijo valute reši to, kar se še rešiti da. Uvesti hoče »zloty« poljske po ključu: 100 poljskih mark za en »zloty«. V normalnih časih bi bilo to sicer pravilno, vprašanje pa je, če bo imel sedaj ta »zloty« ono kupovalno moč, kakor 100 mark. Če se uvede nova valuta, ki bo seveda zelo zmanjšala promet bankovcev, obstaja nevarnost, da bi nastalo veliko povprečevanje po tujih valutah, kar bo imelo naravno posledico, da bodo cene vsem potrebščinam zopet poskočile, prikraslan na bo zopet oni, ki bi zamenjali marke za »zloty«. Zato mora biti naloga poljskega finančnega ministra, da vse te razmere temeljito prouči da z uvedbo nove valute ne bo do oškodovan samo državljani, marveč tudi državna blagajna. Predvsem pa je od izida, oziroma rešitve vpra-

šanj: sklepa miru z Rusijo, vprašanja Gornje Šlezije in Vzhodne Galicije ter nemalo od ureditve državnega notranjega položaja, odvisen uspeh zamenjave valute in gospodarski razvoj Poljske sploh.

BORZE.

—d Zagreb, 4. marca. Devize. Berlin 235—236, Italija 539—540, London 575—578, New York (kabel) 147.50 do 148.50, New York (ček) 145.75—147, Pariz (ček) 1055—1060, Praga 186.25 do 186.50, Švica 2450—0, Dunaj 20.35 do 20.40. Valute: Dolarji 144.75 do 145.25, avstrijske krone 0—21.25, bolgarski levi 150—0, češkoslovaške krone 175—0, 20 kron v zlatu 490—496, angleški funti 550—0, francoski franki 1035—1055, napoleonidori 491—497, nemške marke 228—232, romunski lei 194—197, italijanske lire 527—531.

—d Dunaj, 4. marca. Devize: Amsterdam 24.825—24.925, Zagreb 439 do 493, Beograd 1959—1978, Berlin 1171.50 do 1177.50, Budimpešta 172.50—174.50, Bukarešta 995—1005, London 2815 do 2835, Milan 2660—2680, New York 722.50 do 726.50, Pariz 5205—5245, Praga 929—935, Sofija 867.50—877.50, Varšava 81.50—83.50, Curih 12.075—12.125. Valute: Dolarji 715—119, levi 850—860, marke 1171—1177, funti 2800—2820, francoski franki 5200—5240, italijanske lire 2657.50—2677.50, dinarji 1000aki 1950—1970, švicarski franki 12.080 do 12.100, češkoslovaške krone 928—934, madžarske krone 171.50—173.50.

—d Praga, 4. marca. Devize: Amsterdam 24.825—24.925, Berlin 125.75, Curih 1308.50, Milan 286, Pariz 566.50, London 305, New York 77, Beograd 214.50, Bukarešta 103.75, Sofija 93.50, Dunaj 10.35, Varšava 8.37, Zagreb 53.25, Budimpešta 17.12. Valute: Nemške marke 125.75, švicarski franki 1303.50, italijanske lire 283, francoski franki 563.50, funti 303, deirski 75, dinarji 205.50, lei 106.75, levi 89.25, avstrijske krone 10.55, poljske marke 7.37.

—d Curih, 4. marca. Devize: Berlin 975, Holandija 205.40, New York 599, London 23.36, Pariz 43.20, Milan 22, Bruselj 45.10, Kodani 103.50, Stockholm 134, Kristijanija 99.50, Madrid 83.50, Buenos Aires 210, Praga 7.70, Zagreb 4.10, Bukarešta 8.25, Varšava 0.65, Dunaj 1.30, Budimpešta 1.43, avstrijske krone 0.92 1/2.

Nova in stara izvozna carina za klavno živino in meso.

Nova carina				stara carina			
Govedo, živo nad 500 kg				3000 K			
Govedo zaklano (žive teže mora biti čez 500 kg)				1800 .			
Na podlagi določbe za zaklano govedo 1800 K							
za kos, plača za meso 300 kg težkega	kg	cel vol	kg	kg	cel vol	kg	kg
vola žive teže	7—	1800	15—	15—	4500—		
pri 600 kg težkem volu	6—	1800	15—	15—	5250—		
700 .	5—	1800	15—	15—	6000—		
800 .	4—	1800	15—	15—	6750—		
900 .	4—	1800	15—	15—	7500—		

Nova carina je torej znižana za približno 50 do 75% ter z dovoljveljo izvoza žive govedine še posebno olajšana. Z znižanjem carine za težke vole se namerava dvigniti produkcija težkih volov, ker se bodo vsled znižane carine lahko dražje plačevali. Ženska živina je dovoljena, ako je stara nad 8 let, biki nad 3 leta.

nova carina				stara carina			
Svinja živa	K 1800—	do 120 kg	2400 K nad 120 kg	3600 K			
Svinja zaklana	6 K za kg			15 K	za kg		
Svinjsko meso	6 " "			15 K	" kg		
slanina	6 " "			12 K	" kg		
prekajeno in soljeno meso	7-20 " "			12 K	" kg		
salama in klobasice	pronte			13 K	" kg		
mast	7-20 K za kg			12 K	" kg		

Nova carina je torej za prašico in izdelke znižana za približno 50 do 65% samo za mast in prekajeno meso nekoliko manj.

Raznoterosti.

• Ukradena Rembrandtova slika. Dunajsko policijsko ravnanstvo je dobilo iz Hamburga naznanilo, da je bila tam ukradena slika Rembrandtova, vredna 20 milijonov. Za zasledbo tatu je razpisana nagrada pol milijona.

• Generalna stavka v Budimpešti. Budimpeštansko delavske organizacije so zaprele z generalno stavko ker došle še ni bila sprejeta njihova zahteva po 15% povzvišanju njihovih plač. Policija je doslej aretirala nad 300 oseb, ki so v vodstvu zveze delavskih organizacij.

• Naki rodilne Esterhazy. V Švici so te dni aretirali nekoga Westermanna, ki je za časa boljševiške vlade na Madžarskem ponemiril naki grofovske rodilne Esterhazy. Knez Nikolaj Esterhazy, ki ni hotel ostati v Budimpešti pod boljševiško vlado, se je izselil v inozemstvo. Da dobi gotov denar, se je odločil, da proda del nakita. Neki avstrijski kapetan se je ponudil, da prevzame prodajo nakita in grof mu je nazkazal nakit, ki se je nahajal na Dunaju. Tu sta kapetan in Westermann dvignila nakit ter odpravila v Švico. Na grofovo zahtev so kasneje na Dunaju aretirali stotnika.

a so ga radi pomanjkanja dokazov morali izpustiti. Kmalu nato je grof Esterhazy umrl, potvrdbe za nakit pa so se nadaljevale. Nedavno se je švicarski policijski pooblaščenec Westermanna. Pri hišni preiskavi so našli manjši del nakita v vrednosti 50 milijonov kron. Drago kamenje je bilo večnoma že v novih nakitih, medtem ko je večji del starega nakita, ki je imel historijsko vrednost, uničen. Razni dragi kameni so se našli pri draguljarjih v Švici, Italiji in Francoski. Večji del dragocenega nakita je Westermann najbrže prodal v Ameriko.

• Ali so sme v restavraciji poljubovati? Neki pariski restavracijer je izgnal iz svojega lokala zaljubljeni parček, ki se je na tujem poljuboval. To sta zaljubljenca smatrala za razžalitev ter sta proti restavracijerju vložila tožbo. Pariski novinarji, ki so izvedeli za celo zadevo, so seveda takoj iz te afere napravili principijelno vprašanje: ter se obrnili do raznih oseb, da izrazijo leti svoje mnenje. Doslej je prislo 76 odgovorov s strani raznih odvetnikov, sodnikov, hotelirjev itd., med njimi tudi izjava znanega pariskega restavracijerja Duvala, ki je izjavil, da ima zaljubljeni par popolnoma prav, ako toži nasilnega gostilničarja, ker je vendar predrzno vreči koga na cesto radi take malenkosti, kakor je ravno poljub. Pariz pričakuje z velikim zanimanjem izid te pravde.

• Klub obubožanih milijonarjev. Neki Amerikaneec namerava v Chicagi osnovati klub, ki bi imel nalogo, brniti se za materialni dobroti obubožanih milijonarjev. Da se doseže podpore od tega kluba, je potrebno, da vsak prisloce dokaže, da je svoje milijonsko premoženje izgubil na pošten način in ne vsled razsipavanja. Propadli milijonarji bodo imeli velika, lepe klubove prostore z največjim komfortom. V zgradbi bodo spalne sobe, klubovi, restorir, kopalnica, velika restavracija in — izgralnica. Ustanovitelj tega kluba je izrazil mnenje, da se je doslej mnogo storilo za ravno in ubožne delavce, a prav nič še za obubožane milijonarje. Samomor v Ameriki. V minulem letu se je izvršilo v Združenih državah 6000 samomorov. Od teh je izvršilo samo 707 otrok. Najmlajši samomorilec je štel 5 let, najstarejši 104 leta.

Darila.

Upravi našega lista so poslali dar »Jugoslovensko Matice«. Gg. Ivan Benčina, Franc Setine in Leop. Benčina iz Staroga trga pri Rakeku vsak po 40 K, skupno K 120., ker se niso udeležili oprostitve Rakeka. Za rovnoga dajaka z zlomljeno hrbtnico. Gg. Janko Žura, uradnik lesne veleindustrije v Podcerkvi K 20, Mara dr. Eastova, učita na Rovih p. Radomlje pri Kamniku K 20, M. Poljanšek iz Brežice K 120, g. A. G., tu K 20 in J. F. K. 10. Skupno K 190. Srčna hvala!

Polzvedbe.

— Našli so se ključ polg pasje znamke v tivolakem gozdu. Dobilo se nazaj v upravnistvu »Slov. Narodac«.

Glavni urednik:

Rasto Pustoslavsek.

Odgovorni urednik:

Božidar Vodeb.

Zelodčne in črevesne bolezni. Profesor Leube v Berlinu, član državnega zdravstvenega sveta, je dognal, da grenčica »Franz-Josef« celo pri dražljivem črevesju doseže neboleče telesno odvajanje.

— Dober dan! in nikakih bolečin ne bodele imeli, če uporabljate Fellerjev Elia fluid in Elia kroglice. 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici Elia fluida 42—K. 6 škatljice Elia-kroglice 18—K. Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrazna pomada močnejše vrste 15—K. Fellerjevo pravo medicinsko lilijno mlečno milo z znamko »Elia« 19—K. Fellerjeva Tanokina pomada za rast las veliki lonček 15—K. — Tudi vsi drugi Elia izdelki trdke Engen V. Feller v Donji Štbi, Elentrg št. 238, na Hrvaškem, so vseskozi zanesljivi in priporočljivi. (8346)

Schicht

Zopet je tukaj.
tekom desetletij v vsakem gospodinjstvu kot neobhodno potrebno izkazano, pravo
„Schichtovo milo“
z znamko „Jelen“.

Odklikovano vsled svoje dobre kakovosti in popolne čistosti, ter najbolj izdelano pri pranju.

Milo »JELENOM« dobiva se v znani predvojni kakovosti danes v naslednjih velikostih:

1/4 kg komadi, 2-delni.

1/4 kg komadi, 4-delni.

Zastopstvo za Slovenijo ima trdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Schicht

Išče se krojaški pomočnik, izučen rezanja in šivanja. Sprejme se takoj. M. Poljanšek. Dolenji Logatec 75.

Išče se magister farmacije za Slo-venijo. Naslov pove upravnistvo Slo-venskega Naroda. 1175

Prodaja se ceno gugalni stol (Schauke/stuhl) z le-vo preprogo in blazino (gobelin) železna ročna blagajna in dve skledi s srebrnom ena za sadje, druga za rake. Ogleda se v trgovini Erzen, Kongresni trg 19. 1642

Prodaja in nakup posestev. Posojila. — Trgovske izrav-nave. Ameriške zadeve. Gospo-darska pisarna Dr. Iv. Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, tel. 37. 1224

Zenitna ponudba.

Gospodična, 27 let, inteligent, izobrazena, s premoženjem, se želi tem potom seznaniti s trgovcem ali boljšim uradnikom. Odgovori samo na resne ponudbe in sliki. Dopolni pod »Begu-ka« pošto ležite Radovljica. 1666

Zenitna ponudba!

Mlad intelligent in premožen ve-leposestnik v Ljubljani se želi v svrhu Zenitve seznaniti z mlado gospodično, staro do 21 let, ki bi bila blagega zna-čaja, neomadeževane preteklosti, iz ugodne hiše ter skrbna gospodinja. — Tajnost jamčena. Cenjene ponudbe naj se pošljejo s sliko na upravnistvo Slov. Naroda pod: »1921/35/1656«. 1639

Conversation.

Dame désir faire la connais-sance d'un monsieur distingué pour conversation française. Ecrire sous »Paris«, Ljubljana, poste restante. 1647

Po ugodni ceni se prodaja:

parketni stroji, 302 m² hrastovih parketov, 150 komadov okvirjev za okna barak, 7000 komadov vrhinske strešne oneke (Biberschwanz), parni hotel 800 mm premera, 3 m dolg, motorno kolo »Wanderer« s 3 konjskimi silami. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 1639

Kontoristinja, zmožna vseh pi-larskih del, sarniških del ka-sor, tudi dvojnega knjigovodstva, nem-ske in slovenske korespondence, išče primernega mesta. Donosi pod »O. V./1577« na uprav. Slov. Naroda.

Pozor! Pozor!

Lepa enonadstropna hiša

v Spod Siskli naprodaj. Pripravna za gostilno ali kavarno. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1647

Velika perzij. preproga

in dve majhni se ceno prodajo tu. Sodna ulica 11/1. leva. 1628

Nova garnitura prevma-tike

710-90 za avto se ceno prod-a. Zuteh, Ljubljana, Sodna ulica 11. 1648

Prodaja se njiva.

v predmestju, poleg železni-ske prge, pripravna za izkopavanje peska ali za lesno skladišče, ter seno-čet v Trnovem (mečarski part). Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 1608

V okolici Celja

ob glavni cesti se prodaja nova praznata hiša s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, hlevom, vrtom, travnikom in njivo, pripravna za obrtnika ali vpo-kojenca. Naslov pove Janez Zorman, Spod. Siska 91. 1622

Po ugodni ceni se prodaja

večja množina vinskih hramnih in ne-kaj transportnih sodov kakor tudi nekaj malih od ca 25—60 l. Sodi so iz bra-stovega lesa v najboljšem stanju. Jos Stader, Ljubljana, Sodna ul. 11. 1629

Nad 20 let v občinski upravi delujoči

občinski tajnik

s-daj uslužben v zaslednem ozemlju, išče enake službe pri kakih veliki občini v Jugoslaviji. Vstopi lahko takol. Po-nudbe pod »Juljska Benečija 1670« na upravo Slov. Naroda. 1670

Use vrste slamnikov

in klobukov se sprojem

Dobro ohranjen kratek klavir se lahko proda. Slovenskega Naroda. 1656

Proda se dobro ohranjeno kolo. Znamka Kinta (Halbrenner). Več se polaze v trgovini Medica, Tržaška c. 4. 1650

Izvežen trgovec, verziran tudi v gozdarstvo, spodarstvo, polje, z večletno prakso, znanostjo vseh pisarniških del, z nanjem slov., hrv., nemšk. ter italijanske jezika, bivač v zasebnem osemletju, se želi preseliti v Slovenijo ali Hrvaško, kjer bi prevzel kakšno zaupno mesto, bodisi pri kakšni trgovski hiši ali pri kakšnem drugem večjem podjetju. Vstopil bi meseca maja t. l. Cenil dopust do 15. 3. 1921. pod Zasedeno agencijo/1248 na upravnishvo Slovenskega Naroda. 1246

Dobavna pravica na nov avto. Wanda, za tri osebe, kateri dospe meseca maja t. l. iz tovarne, se odda. Ponudba na poštni predal 71, Ljubljana. 1674

Proda se pletilni stroj, čevlarska „Singer“ cilindri in ploščovni stepni (Plachstern) šivalni stroj. Polize se v trgovini g. Franja Dečman, Ljubljana, Sv. Petra c. št. 12. 1673

Stanovanje s hrano ali brez nje. 18 let mlad stavebnik arhitekt v mestu. Ponudbe pod „Arhitekt 1671“ na upravo Slov. Naroda. 1671

Proda se komplet fotografiranih aparatov 9x12. Kje, pove upravnishvo Slovenskega Naroda. 1657

Trgovska hiša na prometnem kraju v mestu ali na delu železnice se vzame v najem eventualno kupi. Ponudbe pod „Dobro vpeljav 1661“ na upravnishvo Slovenskega Naroda. 1661

Hiša v ljubljanskem predmestju se proda po ugodni ceni. Je enonadstropna, skoraj nova, na lepem sončnem prostoru, priprava za gostino ali za vsako drugo obrt. Vhodov v h. l. Naslov pove uprava Slov. Nar. 1662

Kompletna razsvetljevalna naprava se odda, in sicer dinamo, najboljši Bergmannov izdelek, 25 watt, 120 voltov, 208 amper, marmorna prekalnica s stališčnim pretokalom (Zellenschalter) in vsemi potrebnimi instrumenti, akumulatorsko baterijo iz 63 elementov, kapaciteta 216 — 290 amperkih ur. Mariborski parni ml. in Ferial Scherbaum & Sinevi Maribor. 1663

Postrežnica se išče za ves dan. Vpraša se pri g. Srebotnjak, Ljubljana, Kolodvorska ul. 31. 1651

Vsem, ki so ob priliki prežalostne smrti nam nepozabljivega gospoda Huberta Galle izrekli svoje sožalje, darovali cvetje in lepe vence, se udeležili pogreba ter spremili blagega pokojnega na zadnji poti, izrekamo najpresrečnejšo zahvalo. Žalnoči ostali.

Jugoslavenski Lloyd d. d. Beograd 848 Brankova u. 12 Brz. adresa JUGOLLOYD Telefon br. 16-32 MI kiterujemo kao specialitet iz naše sopstvene fabrike: Odelja za razno pozive svake vrste za ručne radenike, za razna nadležstva i industrijska prednosa, modna svetovna odelja, dečja odelja. Samo na veliko! Besplatno šaljenje mustre i svoj zasupnika.

Anton Zabukovšek naznanja v svojem, v imenu otrok Njake, Milutina in Bojana ter vseh ostalih sorodnikov srce pretrpno vest, da je njen nad vse ljubljani, včudobri soprog, oziroma najskrbnejši oče, sin, brat, svak in stric, gospod dr. Ivan Zabukovšek odvetnik v Šmarju pri Jelajah v Zdrtek dne 2. marca 1921 ob 1/17 uri po težki, mukopolni bolezni, previden s tolažili sv. vere boguvarno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto dne 5. marca 1921 ob 3 popoldne iz mrtvaške veže občinske bolnice v Mariboru na Magdalensko pokopališče v Pobrežju Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Maribor-Šmarje pri Jelajah, dne 4. marca 1921.

Klaviroje ugašuje in popravlja solidno in točno Feliks Povše, Tržaška 45. Ljubljana, Tržaška 45.

L. Mikuš Ljubljana, Mostni trg št. 13. priporoča svojo zalogo dožnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic Popravilo se izvršuje točno in solidno.

Trgovec s premoženjem in strokovnjak v lesni trgo. hiši 18 let v Jugoslaviji zastopuje lesne produktivne trške za Trst. Več je slovenskega, laškega in nemškega jezika, ničakuje ponudbe na Glavni Duga, Trieste, Gasella postale 189. 1571

ŠTAMPIJE GRAVEUR ANT. ČERNE Ljubljana DVORNI TRG 1. Katalozi

Dobra eksistenca! Kdor si hoče s 6 do 7 tisoč kronami zaslužiti res prav dobro eksistenca in biti svoj lastni gospodar ter ima veselje potovati od kraja do kraja, si lahko brez vsakega truda na dan zasluži 300 do 500 kron in tudi več. Ne gre na za kakšno agenturo ali kaj silnece, ampak iz sevali bode to sam in splemal denar za pošteno opravljeno delo. Zelo priporočljivo tudi za invalide. Plemenite ponudbe z natančnim naslovom pod „Dobra eksistenca št. 1921/1944“ na upravo Slov. Naroda. 1644

Naprodaj je len volnen pomladanski kostim. Polize se v upravnishvo Slovenskega Naroda. 1654

LA KRANJSKI LANENI FIBRIS HROVAT & KONE Ljubljana

Na prodaj kuhinjska postelja (Tafelbett), miza s 3 stoli, otroška postelja, stojalo za rože, tridelna omara, ročni kovčeg, 10 slik z oljnatimi barvami, moška obleka, zimska skrinja, površnik. Dunajska cesta št. 25. 1609

V večjem trgu na Notranjskem se proda posestvo z 2 hišama, gosp. poslopjem in vrtom ter poljem v obsegu 12 oravov, pripravno za vsako obrt in trgovino. Pojasnila da e pisarna Dr. Ivana Tavtar, Sodna ulica 2. 1678

Zenitna ponudba! Radi pomankanja znanja se želi seznaniti v svrhu poznejše poroke uradnik večjega državnega zavoda z gospodinjno okrog 10 let, boljše vzgoje in neomadeževane preteklosti. Doda ne igra voge. Same resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se v vsakem slučaju vr e, na upravo Slov. Naroda pod „Kmeti 1675“.

Motorno kolo Rudge Mult, v na boljšem stanju naprodaj. Vpraša se: Šmihel 35 pri Novem mestu. 1636

Naprodaj je nekaj lepega pohištva in zimnice. Cena nizka. Kje, pove upr. Sl. Nar. 1621

Zmožen stavbenik išče mesto v Jugoslaviji. Pismene ponudbe pod šifro: „Stavbenik 1618“ na upravo Slov. Naroda. 1618

Proda se kodrasta psica (oudel). Kolodvorska ulica 7. 1634

Semena! Naznanjam, da mi je ravnokor došla velika množina pesnega semena, pravno severnemilsko za eckendorfsko rumeno in rdečo, Mamut rdečo, katero seme je po 28 kron kilogram, nadalje velika množina rajliškega liča, najfinjše po 40 kron kilogram. Kakor tudi druga raznovrstna semena. 1569 Al. Korsika.

Uradno dovoljena, do 29 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica boljših služb G. Flux Gospodarska ulica 4, I. nadstropje levo.

ščee nujno: za sezono kuhinjskega šefa prvega razreda za neki hotel na Orenjakem 4 hotelske kuharice, pisarniška moč s slov., hrvaškim nemškim, znanosti tudi francos. jezikom, kuhinjsko in točilniško blagajničarico, pomivalke, 3 gospodinjne k otokom, fine nise, opora gospodinjstvom popolnoma zaupno mesto, več privatnih kuharic, 5 — 6 sobaric, znane dobre hite tu in proč, mnogo deklet za vsako delo, 2 vrtnarja l. d.

Priporoča in išče osebo vsake vrste za pri atno, hotele in tverice. Reflektira se samo na dobra spiličevala ali na pridne začetnice. Pri znanjih naročilih znanjka za odgovor.

Naprodaj sta skupno v Novem mestu 2 enonadstropni hiši št. 65 na glavnem trgu poleg mestne hiše s trgovskimi lokali in št. 61, neposredno v stiku s prvo, pa v drugi ulici. Obe pripravni za večjo trgovino ali obrt. Več se izve pri gospe Angeli Vojška, Novo mesto. 1613

Vabilo k občnemu zboru Kmečke branilnice in posojilnice v St. Vidu nad Ljubljano I. Z. Z. N. Z. DNEVNI RED: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva ter odobritev računskega zaključka za l. 1920. 3. Slučajnosti.

Dunajska podružnica veletrgovine z železno in Hemiti (pločevina, palčno in fazensko železo žice, žičniki itd.)

Išče prvovrstnega zastopnika pri trgovcih in posojilnicah dokazno najboljše uveljavljeno. Na ančne ponudbe z referencami pod „Reichshandels- Eisen- und Stahlwaren Nr. 1948“ na Annuncien-Exposition H. Dukes H-cht. A. G., Wien I., Wollzeile 16.

Restavracija v Ljubljani, Konjuška ul. 12 zelo okusno preurejena. Za dobra jedila in pijačo ter solidno in čeno postrežbo jamčita z velepospevanjem 1207 Josip in Paul Ivanec.

Seno! Grščina na Pragerskem proda nekaj vagonov prvovrstnega sladkega prečnega sena in otave. 1668 Kmečka branilnica in posojilnica na Igu I. Z. Z. N. Z.

vabi na svoj 13. občni zbor ki se bo vršil v nedeljo, dne 19. marca 1921 ob 10. uri dopoldne v zadržalni pisarni na Igu S SLEDEČIM SPORODOM: 1.) Poročilo načelnstva o poslovnem letu 1920; 2.) poročilo nadzorstva; 3.) odobritev računskega zaključka za leto 1920; 4.) slučajnosti. Ig, dne 4. marca 1921. Načelnstvo. Pripomba: V slučaju neskladnosti prvega se vrši pol ure kasneje na istem prostoru s prvotnim spredom drugi občni zbor, ki sklepa z ozirom na \$ 35 pravil pri vankam številu uavzočih.

Kar se plantno. Cenjene ponudbe z opisom stanja in z oziračbo znanjke in cene na naslov J. Koa, Ciril Metodova ulica 19. 1575

Več lepih senčnatih kostan'ev ter španski bežeg (holar) za ograjo ima naprodaj Franjo Replč, sodarstvo, Ljubljana, Trnovo.

V našem vzajemnem dobrodošlo gostilno ali trgovino. Ponudbe na naslov „Gostilna št. 48“ poštno letišče Ljubljana. 1570

Sretna prikojevalka za moške srajce se sprejme. Naslov pove upravnishvo Slov. Naroda. 1574

Prodajalka, nrvovrstna moč za damsko modno trgovino, se takoj sprejme. Ponudbe pod „Prodavstina moč 1533“ na upravo Slov. Naroda. 1533

Prodajalka, dobra moč, večja kot pri konkurenci, se sprejme. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 1554

Kupim majhno trgovino, ali vzajemno, v kateri prometnem kraju. Event. grem tudi kot družabnica. Ponudbe pod šifro „Trgovina 1562“ na uprav. Slov. Naroda.

Proda se več rabljenih šivalnih strojev za šitje in krojače. Dvokolesa z dobro pnevmatiko, 3 motorji. Z. Bašel, Ljubljana, Marlovska c. 4. 1280

Potrebujem kvas (germ). Ponudbe na Dragutin Vandrino, pekar, Ravnogora. 1627

Jšče se vestna gospodinja ki je ob enem dobra kuharica k Inteligentnemu priletu mu samskem poselstvu v Ljubljani. Ponudbe s sliko pod „Redka priika 1513“ na upravo Slovenskega Naroda. 1513

Naprodaj dobro dočja gostilna. Hlica št. 184, Zagreb. Ime pove uprava Slov. Naroda. 1583

Stanovanje s hrano ali brez nje iščeta dva visokotola v mestu, ne rajši pa izven mesta. Ponudbe pod „Minerva 1618“ na upravo Slov. Naroda. 1618

Dve služkinji v kuhinjo ter ena za pospravljanje se sprejmejo takoj. Vpraša se v restavraciji pri Slonu 1619

Tisije za strope izdeluje in prodaja na delo in drobno m² po K 420 pri večjih naročilih zračen popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Kupi se večja množina domačega kostanjevega lesa. Ponudbe s cenno in franko vagon na uprav. Slov. Nar. pod „Kostanjev les 1579“.

Prodajam poceni pristno žensko narodno nošo, leksikona in več serij redkih znanj. Naslov pove upravnishvo Slov. Naroda. 1631

Na zelo dobro brano se sprejmeta dva gospoda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1633

Išče se učiteljica za nemški pouk in za predmete trgov. težaja. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 1655

Dama išče dobro brato, ako mogoče soto ali stanovanje s postrežbo in vsaj nekaj družbene zaslojbe pri finišni rodn. l. Ponudbe pod „1921/1439“ na upravo Slov. Naroda. 1439

Restavracija v Ljubljani, Konjuška ul. 12 zelo okusno preurejena. Za dobra jedila in pijačo ter solidno in čeno postrežbo jamčita z velepospevanjem 1207 Josip in Paul Ivanec.

Trgovec išče do lokal fakturno trgovino v Ljubljani ali kakem drugem kraju Jugoslavije (le ob železnici). Ev. vstopi kot kompanija. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „Manufaktura 1553“.

Pav. Jemc, krojaški mojster Sp. Šiška št. 22

priporoča svojo delavnico za izdelovanje oblek za gospode po meri. Ima prvovrstne moči. Točna postrežba in zmerno ceno.

Misi, podgane, sianice, škoti in vsa golazna mora poginili, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poliskim mšim K 10, za podgane in mšič K 12; za škroto posebno močna vrsta K 20; škakura za mšice K 15; uničevalec moljev K 10; prašek proti mrdosom K 10 in 20; mazilo proti mšim pri ljudih K 5—12; mazilo za ubi pri živalih 6—12; prašek za ubi v obliki praška K 10 in 20; škakura proti mrdosom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 10. Prašek proti mrdosom K 10. Po Rija na povzetju Zavoda za eksport M. Jankov, Peiznjska ul. 3, Zagreb 15. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Hiša (vila) z vrtom s šestimi stanovanji v Sp. Šiški, blizu državnega kolodvora, se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1509

Stare klobuke in sramnike, damske in moške sprejema v barvanje, čiščenje, zvečanje in moderno formiranje. J. Stemberger, Dunajska cesta 9/II., dvorišče. 1529

Prodaja drv. Priporoča se zaloga sekanih, žganih in metrskih drv. Vsaka količina se dostavlja na dom. Priporoča se tudi vsaka druga prvočina. — Ivana Trebn, Gesta na Gorenjski kolodvor 6. 1550

Prodajalec modne stroje in dober izloščeni aranžer se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe z navedbo imena na poštni predal št. 44, Galje. 1600

Prva stroba tovarna širilnega praška in širilne tekočine Gjoka Dimitrijevič, Niš ima v zalogi širilni prašek in širilne tekočine, ceneje in močnejše kakor tuji izvodi. 1497

DRVA suha, žagana in cepljena, se dostavljajo na dom. SREBOTNJAK, Kolodvorska ulica 31. Istotam se kupi vsaka množina oglja.

Kapitalist kateri bi mi posodil za 7e obstoječo brezkonkurenčno večmilijonsko podjetje 250.000.— dinarjev, naj pošlje svoj naslov pod „no risk/1620 na uprav. Slov. Naroda. 1620

Nogavice z znakom „ključ“ in brez nje pri Tvornici čarapa, Sarajevo Samo na veliko! Cenik zastoji. Par nogavic znamke „ključ“ traja kakor 4 pare drugih.

Velika zaloga novih dvokoles, različne pnevmatike, tudi za otroške vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjelu Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se v popravilo dvokolesa otroški vozički, šivalni stroji l. d. Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4. 843

ERJAVEC & TURK trgovina z železno „pri Zlati lopati“ 114 (proji Hammerschmidt) Ljubljane. Valvazorjev trg 7 nasproti križevniški cerkve. Zeloga cementa.

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica IVAN BRICELJ, Dunajska ces. 18, se priporoča. Izviritev točna cene zmerno. 1250

Trgovska hiša v sredini mesta Maribora, z lepimi trgovskimi lokali, skladišči in konjskim hlevom, primerna za vsako podjetje, se takoj proda. Ponudbe: hišni posojilnik, Maribor, Slovenska ul. 20.

Protokolirana čehoslovaška tvrdka s sedežem v Avstriji išče zveze s tukajšnjimi solidnimi tvrdkami za izvoz in uvoz. Ponudbe pod „Merkur“ na An. zav. Dr. Belsjak, Ljubljana. 1478

impregnirane škatlje (doze) iz papirne mase za oljate barve, masti in lake izdeluje karlovaška tovarna J. Bonač sin, Ljubljana. Na zahtevo se dopolnjejo oferti in vzorci.

Hiša, hlev, 3000 m² zemlje in sadi vrt v Ljubljani, na periferiji mesta, se ugodno proda. Več pove Ivan Paiser, Cesta na Loka št. 22. 1594

G. F. Jurásek ugaševalec glasovnikov in trgovec z glasbilo Ljubljana, Wolfova ul. 12

Modistka Anči Ramšak Ljubljana, Metelkova ul. 3, priti, sprejema vsa v svojo stroko spadajoča dela ter se priporoča cenjenim damam s točno postrežbo, vestnim delom in zmernimi cenami. Popravila se sprejemajo tudi na Dunajski c. 41. 1428

Mestni stavbenik Ivan Bricelj Ljubljana, Slomškova 19. Telef. 527 Prevzema gradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Petrolej! la. raf. svetli, prodaje dokle zaliha traja, za svoj skladišča, uz cijenju od K 22.— po kg. trg. tvrd. A. Witzkeka nastl. q. Varaždin.

Moderne opreme za kopalne sobe fajenčni klesotli,

umivalnik, kopalne peči, emailiranebanne iz litega železa. Takojsnja dobava v izvoznico. Velika zaloga.

Leopold Blau & Co. Gen. m. b. H. Wien II. Aspernbrückengasse 8. Izvoz na vse strani sveta. Brz.: Leblauco.

Inženier dr. Miroslav Kasal Ljubljana, Hlišerjeva ul. 7. Specialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne — zgradbe. — Izraba vodnih sil.

Julio Meinl D. D. kava čaj kakao Srednja ZAGREB. Podružnice: Zagreb, Duga ulica 6. Ljubljana, Aleksandrova c. 1. Maribor, Gosposka ul. 7. Pečuh, Kraljevska ulica 19.

Velika zaloga klobukov in slami-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

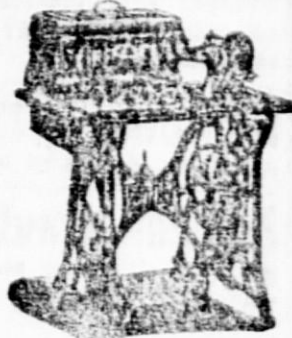
tovarnar v Stobi pošta Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačevič i Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.
Sprejemajo v sredo in soboto.

Edina tovarniška zaloga
šiv. strojev za rodbin-
sko in obrtno rabo, v
vseh opremlj. mater-
jal predvojni. Dalje
igle, olje, posamezni
deli za vse sisteme
na veliko in malo.

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni po-
goji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo po-
trebščine za šivilje, kro-
jače, čevljarje in sed-
larje, sukanec, čevljar-
ska preja, toaletne po-
trebščine, modno bla-
go, pletenine i. t. d.

Veliko zalogo
velikonočnih
in dragih
razglednic
po zelo nizki ceni pripo-
roča
Ivan Bonač, Ljubljana.

ETIKETE eno ali več-
barvne **LEPAKE**

kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najfineje in točno
umetniški litografični zavod

Čemažar & drug, Ljubljana

Cesta na južno žel. (za prejšnjo belgijsko vojašnico).

Novo! Algrafične svetlobne kopije. Novo!

Brzjav: Avtografija. Telefon 569.

F. & E. Remšgar

soboslikarstvo in pleskarstvo

Kolodvorska ul. 18. Ljubljana Copova cesta 10.
Specijalna tiskarna za tiskanje lesa, kakor tudi za najmoder-
nejše slikanje sob.

Prost izvoz!

Prost izvoz!

Šivalne stroje in vozilna kolesa

najfinejše izvršitve razpošilja zopet po vsej Jugoslaviji
A. Weissberg, Wien, II., Untere Donaustrasse 23/5.
Hrvatska korespondenca. Cenovniki zastoj.

Isče se

... srednja velik prostor za
... skladišče. ...

Prostor mora biti suh in po mož-
nosti svetel, leži pa lahko v katerem-
koli delu Ljubljane. Ponudbe na
upravo lista pod „Prostor/1483.“

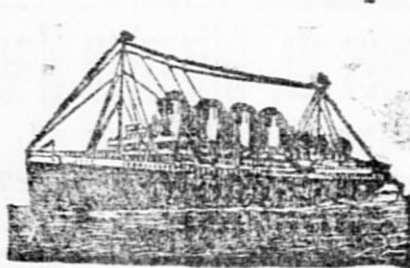
Naprodaj:

2 omari, kredenca z marmorjem, raztezna
miza, damska pisalna miza, miza za citre z
rezonančno, ameriške citre s samoučno šolo
in notami, plin. likalnik, in kuhalič. žel. otr.
postelja, fino lakirana z modroci, 2 slike
(Madonni), 2 žanrski slike, opremljena omara z domačo lekarnico,
modroc, 6 registratorjev za fakture, Richterjeva omara z gradilnimi
kamenčki, dve stolički (Stockerl), korito za pranje, zaslonilo k peči,
elegančno lakirano, različni servisi in steklenina, stroj za kavo
Mocca. Ljubljana, Sv. Florijana ulica 19/1. nadstr. Ogled od 9.—16.

Iz Havre v Ameriko

samo 6 dni

Edina najkrajša črta preko Havre Cherbourg in Ant-
werpen v New York.

Vozna listke in zadefnna po-
jasnila izdaja edino hono.
potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani
Gospodarska (Mar. Terezije) c. 13. (Kollze)

Proda se tovarna z vilo v Ljubljani

2 razidani ploskvi tovarne 3500 m, vila poleg stoječa (10 sob in 4 kuhinje).
Ikomobile 30 HP, lastna električna razsvetljava, kompletni stroj za izdelovanje
voz in za ključavničarstvo, zaloga lesa in železa, 100 m od kolodvora. Lesna
industrija in trgovina na Goranstr. vodna sila s turbino, 34 PS izra-
bljeno, žaga in številni stroji za obdelovanje lesa, restavracija in gospodarstvo.

Predajni pogoji:

Gospodarska pisarna Dr. IVAN ČERNE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Banka „Slavija“

ki je po svojih fondih najmočnejši slovenski zavod med
zavarovalnicami, ki poslujejo v Jugoslaviji, se priporoča za
sklenitev vsakršnih zavarovanj, kakor na življenje, proti
nezgodam, požaru, vlomski tatvini in za jamstvena zavarova-
vanja. — Posebno se priporoča v življenjskem oddelku, kjer
zavaruje po vseh mogočih kombinacijah po zelo ugodnih
pogojih.

Polica banke „Slavija“ veljajo tudi kot žebitvena kaviča za jugo-
slovenske žastnike.

Vsakična pojasnila daje drage volje generalni zastop banke
„Slavija“ v Ljubljani.

ELEVATOR

GLAVNA ZALOGA ZA SLOVENIJO
FRANČIŠKO F. ŠIBENIK
LJUBLJANA
Gospodarska ul. 16.

Kvaliteta brez konkurence!

Amerikansko strojno in cilindrovo
olje, tovarna mast in mast za vozove
trudke

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK

ima zopet na razpolago

glavna zaloga A. LAMPERT, Humska ulica 19, Ljubljana.

Pfaff šivalni stroji

so najpopolnejši! Največja za-
loga za vsakovrstno obrt od na-
vadnih do najfinejših oprem.
Večletna garancija.

IGN. VOK,

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Modni salon
Stuchly - Maške
Ljubljana

Zidovska ulica šte. 3.
Dvorski trg šte. 1.

Priporoča
največjo izbero
spomladanskih
klobukov in
čepic.

Popravila se
točno izvršujejo.
Žalni klobuki v
zalogi.

Prostovoljna dražba posestva

v Dolenji vasi hiš. št. 5, pol ure hoda od železniške postaje v
Brežicah, se vidi

v četrtek, 10. marca 1921

začetek ob 8. uri dopoldne, na licu mesta v Dolenji vasi 5.
Prodajalo se bode zemljišče, vpisano v zemljiški knjigi kr.
kr. okrajnega sodišča v Brežicah pod vl. šte. 66 in 126 d. o.
Dolenja vas, obstoječe iz pred vojno pozidane, prostorne z opeko
krite hiše v Dolenji vasi št. 5, dobro ohranjenih gospodarskih po-
stopij, hrama, kletij, njiv, travnikov, vinogradov in gozda v skupni
meri nad 30 oravov zemlja.

Podrobni pogoji dražbe in načrti ter obseg posameznih par-
celnih skupin so interesantom na vpogled pri lastnikih v pekariji
Poljanšek v Brežicah št. 45. Ravnotam so na razpolago tudi vsa
druga glede dražbe, izklicne cene in izplačilnih pogojev potrebna
pojasnila, ki jih daje tudi odvetniška pisarna dr. Josipa Zdošek v
Brežicah. — Ana in Ignac Poljanšek, in pek. podjetje v Bre-
žicah št. 45, kot lastnika.

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z omejeno zavezo

MARIBOR

inženirska pisarna in stavbeno podjetje

Projektiranje in izvršitev
visokih, betonskih in žele-
zobetonkih stavb, indu-
strijskih in poljedelskih ter
vodnih zgradb, naprav za
vodne sile itd. — Presoje
in nasvetovanja. — Dobav.

vsega gradbenega, industrij-
skega in tehničnega blaga,
železnice, orodja, nosilcev,
betonskega železa, tračnic
in materiala za ozkoirne
železnice, elektroteh. material,
cement, gips, lepenka, i. t. d.

Naslov za brzojavke:

„JIP“ - MARIBOR.

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanški nasip št. 4

Podružnica: Seidenburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE

Gusarska ul. 38. Glavni trg št. 39.

Barva vsakovrstno blaga.

Kemično čisti obleke.

Svetilolika ovratnike, za-

pestnice in srajce.

Izdelovalnica perila

izdeluje opremo za neveste in novorojenčke
ter srajce za gospode po meri. — Priporoča se:

Albina Bogataj - Sitar,
Zidovska ulica šte. 1, II. nadstr.

Cigaretni papir

Riz - Abadie „Patent“

karton 100 zavojčkov (ne 60) za K 145 razpošilja, dokler za-
loga Leopold Zvez, Erške ob Savi.

1597

Banka Popper, Rosenberg & Co.,

Graz, Kommandantur-Bezirks-centrale Joanneumring 9,
Schmidgasse 40.

Telefon št. 4393

Erzvajal: Bankkompanie,

preskrbuje izplačila v Avstriji, Češkoslovaški in Madžarski po najgodi-

nejših dnevnih kurzi.

Valute se prevzemljejo po najboljših cenah.

1526

I. Sandrin,

Ljubljana

Velika zaloga **usnja**, kož, podplatov, gonil-
vsakovrstnega, njih jermanov in boksa

na debelo.

Mestni trg 6.

Sveče, vosek, polvosek

- lojevino in parafin -

trden cerosin 68-70° E 47—, la. destil. lojevi-
na E 80— dobavlja franko obmejna postaja.

J. VLADYKA & SIN, tovarna sveč,

Litoměřice, Č. S. R.

Dražbeni oklic.

Prodalo se bo na prostovoljni javni dražbi, v sredo, dne
16. marca 1921 ob 9. uri dopoldne, na prostoru Kmetске poso-
jilnice v Ljubljani, Cigaletova ulica, nasproti sodnega poslopja:
6 dobrih vprežnih konj, več dobro ohranjenih konjskih
oprave, razni konjski vozovi, brek, 2 giga, kočija, zajbit
hlev in druge malenkosti.

Reči se lahko ogledajo na dan dražbe ob 8. uri dopoldne
na licu mesta.

Ljubljana, dne 3. marca 1921.

Pögemotor

najboljši za poljedelstvo, ro-
kodolstvo, obrt in industrijo.
Stalna velika zaloga motor-
jev in elektromaterijala.
Instalacije.

SAKS & TRATNIK

elektrotehnično podjetje
oddelek elektro-stroj.

Ljubljana-Maribor

Telefon šte. 502.

Štev. pošl. čekov. urada SMS 12.051

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg šte. 4,

Izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkvalitetneje.

Obrestuje vloge na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.